

#DWARS

Uit in Oost:
Galerie Inkijk

pagina 10

Majorette
en trompetter-
korps

pagina 17

En verder

KIT en Impact Hub	4
Fietsen voor goed doel	5
Jan Rothuizen	11
100 jaar Volkstuinen	15
Dynamo	21
Kinderpagina	24

Een geWAAGde sprong in de buurt door 20 jonge Amsterdammers

Tekst: Jaika Koot | Fotografie: Moving Arts Project

Men neme een uiteenlopende groep van twintig jongeren uit Amsterdam, gepassioneerde community arts makers uit de wijk ofwel het kunstenaarscollectief Moving Arts Project (MAP) en één bindend thema: balans als jongere in de stad. Voeg deze drie samen, dan krijg je het kunstproject WAAG waarbij jongeren op zoek gaan naar zichzelf en de (soms ogenschijnlijke) balans in hun leven. Ik ben één van deze jongeren.

Enkele deelnemers aan WAAG

Toen we eind januari 2017 voor het eerst bij elkaar kwamen kenden de meesten van ons elkaar nog niet. Inmiddels hebben we samen hard gelachen, gezweet, gepuzzeld en gewerkt aan een stuk en expo die misschien wel meer blootgeven van onze gedachten dan je voorheen van ons

wist. WAAG gaat over wat ons verbindt en wat misschien ook juist totaal niet. Waar liggen we 's nachts wakker van en wat zorgt ervoor dat we de dag doorkomen? Waar zijn we zeker over en waar overheersen onze angsten? Hoe gaan we om met druk van de maatschappij en verwachtingen van familie en vrienden? Tijdens WAAG kruip je even in onze gedachten. Zullen we je verrassen of vind je veel (h)erkenning? Misschien wel allebei? Hoe denk jij na deze voorstelling over jezelf, je (klein-)kinderen, je vrienden of jongeren in het algemeen?

gen van familie en vrienden? Tijdens WAAG kruip je even in onze gedachten. Zullen we je verrassen of vind je veel (h)erkenning? Misschien wel allebei? Hoe denk jij na deze voorstelling over jezelf, je (klein-)kinderen, je vrienden of jongeren in het algemeen?

Wat WAAG bijzonder maakt is dat we alle thema's, teksten en uitvoeringen zelf hebben bedacht en uitgewerkt. Onder leiding van MAP en aan de hand van creatieve brainstormtechnieken (denk aan 'aardappeldenken', matrixen getaped op de grond, volgekladde spiegels en vragenvuren) zijn er acht thema's ontstaan die de rode draad vormen in onze voorstelling: kun je mij zien, kwetsbaarheid, waardigheid, verantwoordelijkheid, doelloosheid, twijfel, gelijkheid en positiviteit. Hoe deze thema's stuk voor stuk een plek hebben

gekregen in de theaterproductie hebben we geprobeerd zo verrassend, soms wat verwarrend, maar zeker ook origineel mogelijk neer te zetten. Zo laten we zang, monologen, dans, dialogen, geluid en beeld de revue passeren en spelen we op een wel erg puntig podium dat de pieken en dalen in onze eigen gedachten symboliseert.

Maar WAAG is voor ons niet alleen maar WAAG. WAAG is meer. We kunnen samen lachen, huilen, delen, afspreken, eten en feesten. Ook buiten de vaste repetitiedagen om. Er heerst een veilige en ontspannen sfeer wat bijna wekelijks voor de mooiste en openlijke gesprekken zorgt. Thumbs up voor MAP! Zij staan weer voor prachtige en krachtige verbinding!

Ben je nieuwsgierig hoe wij ons voortbewegen in ons ei-

gen decor vol punten? Hoe we vallen en opstaan, waar onze dromen liggen en waar we hierin weer worden tegengehouden? WAAG dan zelf de sprong en debatteer mee over jongerenvraagstukken in de debatarena, bezoek één van onze voorstellingen – WAAG toert door heel Amsterdam met als startpunt het Krugerplein in Amsterdam Oost! – en snuffel rustig rond bij onze expositie. Het volledige programma vind je op www.movingartsproject.nl/waag en onze Facebookpagina.

De jongeren van WAAG kunnen nog wel wat hulp gebruiken om de laatste puntjes op de i, of eigenlijk de laatste punten op het decor, te zetten. Meer informatie over de crowdfundingactie vind je op [#](http://www.voordekunst.nl/projecten/5608-geef-waag-een-podium-1)

WAAG tournee

30 mei t/m 3 juni Krugerplein, A'dam Oost: **Première WAAG De Voorstelling** op 3 juni.

15 t/m 17 juni IJplein, A'dam Noord: **WAAG De Voorstelling** op 16 en 17 juni.

11 t/m 15 juli Oranje Vrijstaatplein, A'dam Oost: **WAAG De Voorstelling** op 14 en 15 juli.

26 t/m 29 september Pakhuis de Zwijger, A'dam Oost.

#DWARS

Redactioneel

Door: Arie van Tol

Vooraf muzikaal, werelds en groen is deze editie van Dwars 193 geworden. Want er is aandacht voor de Q-Factory die de band House of Pain hebben weten te strikken en voor het 35e Roots Festival. Voor het Koninklijk Instituut van de Tropen en Impact Hub en fietsen voor jongeren in Gambia. Voor moes-, school- en 100 jaar volkstuinten. We kunnen het niet laten onze talkshow een plek in de krant te geven: een verslag van 3 mei j.l. en een aankondiging van 7 mei. Dat gaat de achtste en laatste editie van dit seizoen worden. Na de zomer gaan we natuurlijk door met Dwars door Oost in de Jungle, een formule die duidelijk in de smaak is gevallen van het publiek.

Al kun je er een kritische noot over kraken, over wat er allemaal van ze wordt gevraagd (pag.18), vrijwilligers zijn onmisbaar en overal nodig (pag.16). Het leukste vrijwilligerswerk bieden natuurlijk oost-online (pag.3) en Dwars. Schrijven of fotograferen voor het dagelijkse digitale nieuws dan wel voor de papieren buurtkrant.

Meld je aan via dwarsskrant@gmail.com of 06-42807805. #

Column

Door: Carolien van Welij

Dorp en stad

In bed liggen en de koeien horen loeien. In mijn herinnering waren het zomeravonden. Het raam open, niet kunnen slapen, de geluiden van de oudere buurtkinderen die nog verstoppertje mochten spelen, en die loeiende koeien. Ik woonde aan de rand van een dorp omsloten door weiland, woonwijk en een dijk. De dijk was de verbinding naar de stad, naar de grote school, naar de rest van de wereld.

Van een dorp naar Amsterdam. Veel mensen die zich Amsterdamer willen noemen hebben ooit die stap gemaakt. Een vlucht, een zoektocht. Van klein naar groot, van aanpassen naar anders mogen zijn, van saai naar groots en meeslepend. Of iets anders. In ieder geval met het idee dat het daar in Amsterdam gebeurt en het echte leven begint.

Zo kwam ik hier ook. Wat maakt het wonen in een stad zo betoverend? Het zijn niet alleen de mensen, het zijn ook de plekken die je verbinden met anderen, met andere delen van de wereld en met andere tijden: de concertzaaltjes, de theaters en de filmhuizen. Kriterion is zo'n plek. Met films die de deur openen naar andere mensen, andere ideeën en een glimp van wat er nog meer is.

Nu zit ik in zaal 3 van datzelfde Kriterion, ruim twintig jaar later. Mijn dochter naast mij lacht om de grappen. Ik heb een brok in mijn keel. Komt het door het verhaal waarin na wat tegenslagen

natuurlijk alles goed komt? Of is het iets anders? Het is een moment waarin alles helder lijkt, een ogenblik waarin verschillende levensfasen tegelijkertijd aanwezig zijn: ik voel me én de achttienjarige die hier voor het eerst komt, én de moeder met het kind van bijna acht, en alles daartussen. Even denk ik alles te begrijpen.

Soms kom ik terug in het dorp. Ik voel een mengeling van nostalgie naar hoe het was om kind te zijn en tegelijk de opluchting dat ik weg ben. Niet zoals oude klasgenoten die nog steeds door datzelfde straatje lopen, naar hetzelfde café met dezelfde mensen en kinderen naar de school te brengen waar je vroeger zelf op zat.

En dat zeg ik. Die ruim twintig jaar later nog in hetzelfde filmhuis komt. Nog veel dezelfde vrienden heeft. Blij is om bekenden op straat te begroeten. Week in week uit dezelfde buurtwinkels bezoekt. Die in een stad woont die op wereldniveau toch veel weg heeft van een dorp. En die roept: ik ga hier nooit meer weg.

Ik ging weg uit een dorp. Maar in Amsterdam heb ik mijn eigen dorp gemaakt. Zelfs de koeien zijn vanuit Oost nooit ver weg. Iedere lente stap ik op de fiets. Langs het riviertje het Gein naar Abcoude en langs de Amstel weer terug. Naar de koeien.

Reageren mag: post@carolienvanwelij.nl

Ernst en vermaak bij gevarieerde Jungle-avond

Tekst: Melissa Plomp

Hoewel Ajax deze eerste woensdagavond in mei een zinderende halve finale speelt in de Europa League, zit de zaal bij de zevende editie van de Dwars in de Jungle weer aardig vol. Ook sportliefhebber en -verslaggever Bert van Galen heeft zich van de tv los moeten maken, want hij vervangt Irene vandaag als presentator en dat doet hij vol verve.

Deze avond is ook de vuurdoop voor een nieuwe interviewster, Marijke de Raadt, die de avond begint met een interview met Noud Verhave, over het nieuwe project van Moving Arts Project, WAAG, waarin jongeren centraal staan. Hier wordt van alles over verteld op pagina 2 van deze krant. Huis-columnist Rob Zwetsloot vervolgt de avond met een pittig betoog over Dodenherdenking en Bevrijdingsdag als melkkoe voor allerlei organisaties. De muziek wordt verzorgd door collega-journalist Michel van Dijk, die zich steeds meer op de muziek gaat toelagen. Hij begeleidt zichzelf op gitaar en zingt een gevoelig, zelfgeschreven nummer over de Zuid Afrikaanse dichteres Ingrid Jonker. Het tweede nummer dat hij zingt is een ode aan zijn geboortestad Amsterdam. Later deze avond zingt hij nog een nummer.

Symbolische spoorbaan

De avond voor Dodenherdenking is de oorlog een terugkerend thema, dat centraal staat in het gesprek dat Hella de Groot heeft over herdenkingsproject Namen en Nummers, dat al jaren op 4 mei te vinden is op het Kastanjeplein. Vrijwilligers Bert Runhaar en Daphne Meijer zijn al dagen bezig met de

voorbereidingen. Bij Namen en Nummers zoek je een joods slachtoffer van de Holocaust uit, die in de omgeving van het Kastanjeplein woonde. Via een symbolische spoorbaan breng je deze persoon terug naar het adres waar diegene woonde. Op het plein ligt een grote plattegrond van de omringende straten, waar alle naambordjes liggen die de afgelopen jaren al werden geplaatst. Deze persoonlijke manier van herdenken maakt veel emoties los bij de deelnemers. Dit keer brengen ook oud-burgemeester Job Cohen en oud-Tweede Kamervoorzitter Gerdi Verbeet allebei een slachtoffer 'thuis'. Dit jaar gaat het project voor het eerst door op 5 mei, met een Bevrijdingsdiner.

Als laatste voor de pauze, spreekt Arie van Tol met kunstenaar Boudewijn Rückert over zijn kunstwerk in etalage Inkijk bij metrostation Wibautstraat. Zijn kunstwerk, InkijkBNB, is een logeerkamer, ingericht met 'ikea-meubels'. Het viel de kunstenaar op dat hij in zijn buurt steeds meer 'ikea-huizen' zag, die uitsluitend voor de vakantieverhuur via Airbnb bedoeld zijn en zo dus aan de woningmarkt worden onttrokken. 'Als mensen zeggen: 'hier zou ik wel kunnen slapen', zegt Boudewijn,

'dan is mijn doel geslaagd'. InkijkBNB is nog te zien tot 30 juni. En over een volgend project denkt Boudewijn ook al na: 'FreeBNB voor vluchtelingen. Zou het niet mooi zijn als vakantieverhuur stopte en dat al die huizenbezitters hun woning dan open zouden stellen voor vluchtelingen?'

Zelfgemaakte badpakken

Nadat iedereen zichzelf in de pauze van een drankje en een hapje heeft voorzien, interviewt Arie zijn volgende gast. Marli Huijter, was tot voor kort Denker des Vaderlands. Zij heeft het boek *Leve de publieksfilosofie* geschreven. Hierin legt zij het verschil tussen academische- en publieksfilosofie uit. Arie is nieuwsgierig wat nou het verschil tussen denken en filosoferen is. 'Bij filosofie blijft een theorie duizenden jaren interessant,' zegt Marli Huijter. Het grootste voordeel van haar twee jaar durende status van Denker des Vaderlands vond ze de gelegenheid om met veel verschillende mensen in gesprek te gaan.

Na nog een muzikaal intermezzo voert presentator Bert van Galen, nu in hoedanigheid als sportverslaggever, een gesprek met Ad Bevelander, van

zwemvereniging Het Y, dat in mei 125 jaar bestaat. Waarom heet een zwemvereniging in Amsterdam Oost, Het Y? 'In 1892, toen de vereniging opgericht werd, was er alleen open zwemwater. Er werd toen gezwommen in het IJ.' De foto's uit vroeger tijden op de achtergrond leiden tot vermaak bij het publiek: mannen in wollen badpakken, veelal zelfgemaakt. Ook hier komt de oorlog weer voorbij. Op een foto zien we de voorzitter en de penningmeester, die van de Duitse bezetter geen lid mochten blijven en die uiteindelijk de oorlog niet overleefden. Na de oorlog werden alle Duitsgezinde leden van Het Y geroyeerd. Ad is zelf geen zwemmer, maar zijn zoon speelt nog steeds waterpolo bij Het Y. Het waterpoloteam heeft nooit professioneel willen worden, maar heeft altijd op hoog niveau gespeeld. Bert van Galen meent te weten dat waterpolo één van de gemeenste teamsporten is. 'Dat klopt,' beaamt Ad, 'de scheidsrechters kunnen niet zien wat er allemaal onder water gebeurt.' Aan de gemeente doet Ad nog één oproep: meer zwemwater, want dat is er in Amsterdam Oost veel te weinig.

Voor de vaste afsluiter is quizmaster Jan Molenaar speciaal naar de Jungle gekomen, nadat hij Ajax glorieus de halve finale heeft zien winnen. Dit keer begint hij met een lastige vraag, waardoor het grootste deel van het publiek gelijk afvalt. Na slechts een aantal vragen is de strijd al beslist en wint Linda van Straaten de prijs. #

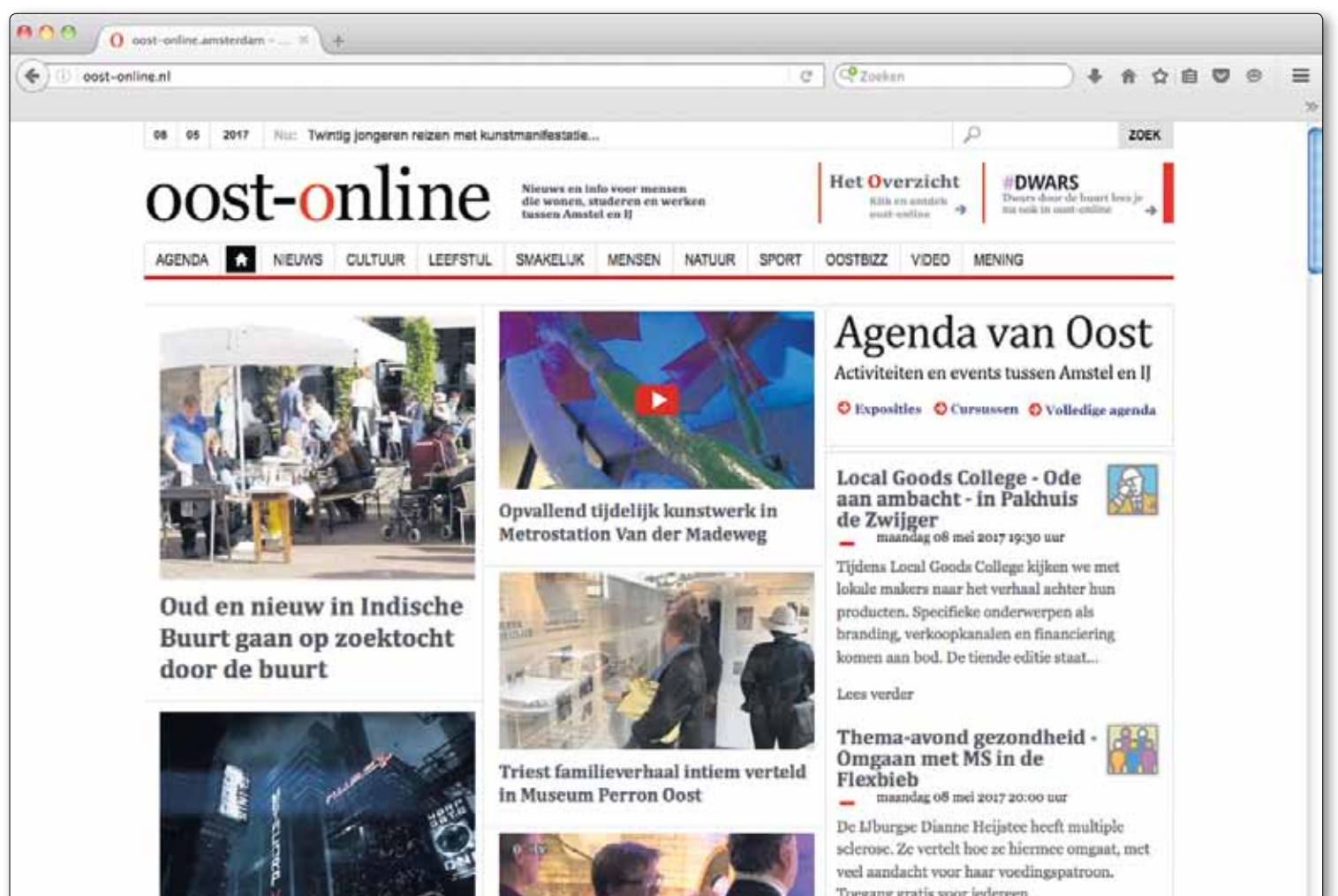
'Samen maken we www.oost-online.amsterdam'

De krant Dwars door de Buurt ligt zeven keer per jaar in de brievenbus. Maar veel artikelen uit Dwars – en nog veel meer – kun je ook lezen in oost-online. 'Dat klopt', zegt Stan Polman, hoofdredacteur van oost-online. 'De website en Dwars werken leuk samen en vullen elkaar goed aan.'

De voordelen van een krant zijn bekend. Je vindt hem op de deurmat en je leest de krant op je gemak door. 'Wat een krant als Dwars niet kan, kan een digitale krant wel', licht Stan Polman toe. 'Met oost-online kunnen we doorlopend nieuws en veel informatie aanbieden. En dat ook nog eens in verschillende vormen. We werken met veel video en foto's en de activiteitenagenda wordt doorlopend actueel gehouden. En je kunt op ieder artikel direct reageren.'

Zowel Dwars door de buurt als oost-online wordt gemaakt door vrijwilligers. Ze verzamelen nieuws, verzorgen een rubriek, fotograferen, schrijven artikelen, maken video, produceren en zijn actief met het content management systeem (CMS).

Stan Polman: 'Alles in oost-online wordt geschreven en in beeld gebracht onder het motto 'liefdewerk oud papier'. Het is vrijwilligerswerk. De beloning voor onze gezamenlijke activiteiten

is plezier en het betrokken zijn bij de mensen en activiteiten in het deel van de stad waar wonen. Ook is het een plezierige manier om kennis te maken met mensen die vanuit hun professe of hobby met die activiteiten bezig zijn. Je kunt er je netwerk uitbreiden en ervaring opdoen.'

'Onze ambities zijn groot. Er komen maandelijks al zo'n 60.000 bezoekers op oost-online en we hebben grootse plannen voor meer nieuws, nieuwe rubrieken, veel interactie. Kortom, we zoeken mensen die mee willen doen en een bijdrage willen leveren aan oost-online. Kortom, we zoeken schrijvers,

fotografen, videomakers, redacteurs, webmasters, etc. Wil je er veel of weinig tijd insteken? Wil je zo nu en dan meewerken of regelmatig? Dat is aan jou.' #

Heb je vragen, of tips? Wil je meewerken? Neem contact met ons op via redactie@oost-online.nl

Duurzame bedrijvigheid in KIT

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: KIT

Het bruist volop in het monumentale gebouw van het Koninklijk Instituut voor de Tropen (KIT) op de hoek Mauritskade / Linnaeusstraat. Per dag zijn zo'n 600 mensen in de vele sfeervolle ruimtes in het gebouw op één of andere wijze bezig met duurzame internationale en interculturele samenwerking.

De prachtige theaterzaal

In café De Tropen spreek ik Sophie Uijterschout. Zij werkt als Community Manager en Marketing & Communicatie medewerkster voor KIT. Zij vertelt en leidt me vervolgens via trappen en gangen langs grote en kleine kantoorruimtes, langs verschillende zalen naar de enorme, prachtige marmeren hal.

Duidelijk wordt dat het Tropenmuseum – voor het culturele publiek de meest bekende huurder van het pand – slechts een onderdeel is van de vele activiteiten die gevestigde en jonge, innovatieve ondernemers hier ontplooiën.

Nieuw

Het KIT Royal Tropical Institute was voorheen de enige organisatie werkzaam in het pand: met veel geld uit particuliere fondsen, maar vooral ook van de overheid werd geïnvesteerd in de studie van de Tropen. Na flinke bezuinigingen moest het roer om: exploitatie kon niet langer door het KIT alleen gedragen worden, verhuur was noodzakelijk. Sophie: 'Het Tropenmuseum en de Impact Hub zijn nu onze grootste huurders.'

'Impact Hub Amsterdam biedt sociaal ondernemers werkplekken, kantoorfaciliteiten, vergaderruimtes, evenemen-

ten, programma's en een wereldwijd netwerk. Dat sluit naadloos aan bij de activiteiten van KIT zelf. Behalve de grote huurders zijn er nog zo'n 40 kleinere bedrijven die ruimte huren in het pand: allemaal duurzaam en gericht op samenwerking,' legt ze verder uit. 'Een overzicht van alle activiteiten en organisaties is op dit moment in ontwikkeling en zal over enkele maanden terug te vinden zijn op de website: www.kit.nl,' belooft Sophie.

Kennis

Het KIT heeft een viertal kennisafdelingen. Op de net genoemde website zijn ze terug te vinden. De benamingen maken ten overvloede duidelijk dat Engels de voertaal is en er vele nationaliteiten samenkomen in het gebouw.

De afdeling Sustainable Economic Development is gespecialiseerd in duurzame en inclusieve ontwikkeling en armoedebestrijding. Met praktijkgericht onderzoek, advies op maat en training worden bedrijven ondersteund die hun economische activiteiten efficiënter en duurzamer willen maken, mede gericht op het verbeteren van het inkomen van de meest kwetsbare bevolkingsgroepen.

Een specifieke adviesgroep is er rond vrouwenrechten en hun betekenis in economische ontwikkeling in LMIC (Lower & Middle-Income Countries): KIT Gender.

KIT Health verbetert de toegang tot en de gezondheidszorgsystemen zelf in ontwikkelingslanden. Naast consultancy diensten aan bijvoorbeeld overheidsinstanties over de hele wereld biedt de unit opleidingen en cursussen op het gebied van internationale gezondheidszorg. De gespecialiseerde opleiding voor Tropengeneeskunde wordt samen met de Vrije Universiteit verzorgd.

Dan is er tenslotte KIT Intercultural

Professionals (IP), een advies- en trainingsunit. Doel van advies en training aan individuen en (management)teams is het optimaliseren van de (zakelijke) communicatie tussen de verschillende culturen.

Congressen

Met de diverse zalen - sterk variërend in grootte, met als blikvangers de theaterzaal met 450 stoelen, de enorme marmeren hal en een sprookjesachtige binnentuin – is KIT zeer geschikt voor congressen, vergaderingen, trouwen en evenementen. De bijzondere historische locatie is uniek, het imposante decor is uniek, en bovendien is er het Amsterdam Tropen Hotel – een losstaand gebouw, maar wel behorend bij het KIT - waar men kan overnachten bij meerdaagse congressen. Café De Tropen heeft wat Sophie betreft een duidelijke buurtfunctie. 'De toegankelijkheid is nu verre van optimaal, maar daar gaat binnenkort verandering in gebracht worden. Even goed weten velen bij mooi weer ons terras wel te vinden, want het is een heerlijk zonnige plek met schitterend uitzicht over het groene Oosterpark.' 'Met de nieuwe en uitgebreide muzikale avondprogrammering creëren we in De Tropen naast een fijn café ook een compleet nieuwe uitgaansplek in Amsterdam Oost. Muziek uit alle hoeken van de wereld komt aan bod, geheel passend bij het karakter van de rest van KIT. Natuurlijk is het ook de bedoeling dat er 's avonds weer volop gedineerd wordt.' Sophie is enthousiast en optimistisch. 'Er is een goed en samenhangend concept, dat ook nog eens een duurzame functie heeft. Wist je dat de winst die gemaakt wordt in het restaurant, hotel en tijdens de evenementen gebruikt wordt om de projecten en doelstellingen van KIT te ondersteunen?'

Jubileum Roots Festival

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Roots

'Van wereldmuziek naar wereldwijde cultuur' is het nieuwe motto van het Amsterdamse Roots Festival. Van maandag 19 t/m zondag 25 juni vindt op verschillende locaties in de stad, waarvan vele in Oost, de 35ste editie plaats.

Muziek vormt natuurlijk de hoofdmoot van het programma. Maar met circus en fysiek theater uit alle windstreken is het festivalprogramma gevarieerder dan ooit. Natuurlijk zijn er ook weer documentaires, workshops, kinderactiviteiten en de Roots Bazaar. Een actueel verdieppingsprogramma op Roots Open Air zal het multidisciplinaire festival helemaal compleet maken.

Open Air

In het Oosterpark is op de afsluitende dag, zondag 25 juni, Roots Open Air. Er komen klinkende namen en verborgen parels, aldus de organisatie. Van enkele zijn de namen inmiddels bekend (gemaakt).

Uit Benin komt T.P. Orchestre Poly Rythmo de Cotonou. De cultband combineert traditionele voodoo elementen, soukous, latin met een hoge dosis James Brown tot een explosieve afro-funksound. In 2011 was de band eerder te bewonderen op Roots.

Chileense folk is de basis van de aanstekelijke muziek van zangeres / accordeoniste Pascuala Ilabaca. Met haar band Fauna brengt ze sterke, maar toch tedere composities. In thuisland Chili al lang geen verborgen parel meer, maar Pascuala Ilabaca y Fauna speelt voor het eerst in Nederland.

De muziek van Al-Sarah & The Nubatonics voert terug naar de jaren '60 en '70 en is zowel Afrikaans als Arabisch getint. Met een volledig akoestische bezetting worden betoverend mooie, hypnotiserend diepe en tegelijk frisse en dansbare klanken ten gehore gebracht. Een voorbeeld van hoe in tradities gewortelde muziek doorklinkt in een hedendaagse sound.

Een giftig mengsel van snoeiharde salsa, hiphop en funk met reggaemuffin rafelrand maakt La Mamba Negra (de Zwarte Slang). De band komt uit het Columbiaanse Cali, de latin hoofdstad. Met een wervelende show is La Mamba Negra de slotact op 25 juni.

Cineblend

Het jaarlijkse documentaire filmfestival over culturele diversiteit, dit jaar de 27e editie, heeft een nieuwe naam: Cineblend Festival. Als onderdeel van het Roots Festival vertoont Cineblend de nieuwste documentaires over muziek en circus in Jungle Amsterdam. Na afloop van de vertoningen zijn er nagesprekken met de makers en direct betrokkenen, en live-optredens.

Pascuala Ilabaca y Fauna

Op woensdag 21 juni om 20 uur draait On the banks of the Tigris – The hidden story of Iraqi Music. In de 80 minuten durende film van Marsha Emerman wordt Engels en Arabisch gesproken, er is Engelse ondertiteling.

Op donderdag 22 juni om 20 uur wordt de film Muziek op de vlucht vertoond. Silvia en Frans Bromet filmden in het

vluchtelingenkamp in Calais. Waar de hoop op een beter leven heeft plaats gemaakt voor angst, apathie en verdriet. Wat overblijft is muziek. In de film die 55 minuten duurt wordt Frans, Arabisch en Perzisch gesproken en is Engels ondertiteld.

Op vrijdag 23 juni om 20.00 is er een Nederlandse première: Circus without borders – The story of Artcirq and Kalabante. Met hun acrobatiek verzetten Guillaume Saladin and Yamoussa Bangoura zich tegen armoede, wanhoop en zelfdoding in hun gebied, het Canadese Noordpoolgebied en het West-Afrikaanse Guinee. Susan Gray maakte een film van 70 minuten over twee culturen, één circus. Er wordt Engels, Frans, Inuktitut en Fula gesproken, de ondertiteling is Engels.

De toegangsprijs voor de films is € 7,50

Info over kaartverkoop (van o.a. de films) en meer info over het festival: www.amsterdamroots.nl.

T.P. Orchestre Poly Rythmo de Cotonou

Op de fiets naar Gambia

Tekst: Rose Bartholomé | Fotografie: Nic van der Riet

Nic van der Riet fietst naar Gambia voor een goed doel: schoolgeld inzamelen. Hij wil € 7000 bij elkaar krijgen om 44 Gambiense jongeren hun technische opleiding te laten afmaken. In september vertrekt Nic uit Pamplona en hij hoopt in november aan te komen in Gambia. De eerste 1.800 kilometer, van Nederland naar Pamplona, heeft Nic vorig jaar al gefietst.

Nic van der Riet

Hij is een Watergraafsmeerder, niet bekend van radio of tv, maar wel in de lokale onderwijskringen vanwege zijn voortvarende aanpak van nieuwe initiatieven. Als ik Nic van der Riet zie, ontspint zich al meteen een levendig gesprek over Gambia.

Vroeger was hij stagecoördinator bij het ROC van Amsterdam en kreeg vragen van studenten om in Suriname of Ghana te mogen stagelopen. Dat leek eerst niet haalbaar maar uiteindelijk heeft hij Suriname en Ghana bezocht en een stagenetwerk opgezet van bedrijven en opleidingen. Het leverde aan alle kanten winst op: gemotiveerde studenten en een internationale uitwisseling van kennis en kunde.

Hoe ben je ertoe gekomen om zo ver te gaan fietsen?

‘Toen ik stopte met werken bij het ROC had ik nog energie over. Een lang gekoesterde wens was om een fietstocht naar Istanbul te maken. Deze fietsreis was zo’n mooie ervaring dat het niet bij die ene reis is gebleven.’

Hoe ben je in Gambia terecht gekomen?

‘Ik wilde in het verlengde van mijn werk iets zinnigs doen. Ik kon meewerken aan een project van Tinkebell, de kunstenaar. Zij wilde in de vorm van een kunstproject laten zien hoe raar het is als wij onze westerse materiële welvaart projecteren op een land in Afrika. In 2011 vertrokken wij met een camper, volgestopt met Ikea-spullen, om in Guinee Bissau een huis in te richten op de westerse manier. Op doorreis leerde ik Gambiense mensen kennen. Ik kwam in contact met Bakary, een jonge man die werkte als hotelbewaker. Daarnaast volgde hij een ICT opleiding. Hij vroeg mij om steun. Daar moest ik natuurlijk eerst over nadenken. Mijn credo is: onderwijs moet leiden tot arbeidsmarkt en het moet leiden tot succes. Jonge mensen hebben niet altijd realistische ideeën over hun toekomstperspectief. Mijn leerlingen van het ROC gaf ik dan de opdracht om zelf te onderzoeken wat hun kansen op de arbeidsmarkt waren. Zij moesten aan de opleiding vragen wat de baan-

kansen waren, aan ex-studenten en aan werkgevers. Die opdracht heb ik ook aan Bakary gegeven. Ondertussen had ik ook zelf contact met de school opgenomen. Het bleek een gedegen, op Britse leest geschoede, opleiding te zijn. Het was duidelijk dat Bakary in aanleg en houding deze studie succesvol kon afronden. Ik heb hem gesponsord. Inmiddels heeft hij zijn opleiding afgerond. Hij heeft nu een goede baan.’

Mr. Check en Dubbelcheck

Nic raakte meer en meer betrokken bij de mensen van Gambia. Hij zet graag zijn kennis en ervaring in om te helpen, maar zo benadrukt hij: ‘Alleen bij projecten die tijdelijk zijn, die leiden tot zelfredzaamheid en die een duurzaam resultaat hebben, maar ik benadruk ook dat zij niet alles moeten geloven wat scholen hen voorspiegelen. Zij moeten zelf leren onderzoeken en nadenken. Ik heb hierdoor een bijnaam gekregen: Mr. Check en Dubbelcheck. Daar ben ik trots op en ik moedig hen hiermee aan om ook zelf alles goed te controleren.’

In 2015 ging Nic helpen bij het bouwen van de technische MBO opleiding GTTI (Gambian Technical Training Institute) in Mansa Konko. ‘In Gambia is, net als in Nederland, de meeste activiteit geconcentreerd in het westen van het land. Het is belangrijk om activiteiten in het binnenland te ontplooiën om te voorkomen dat de druk en de verstedelijking aan de kust alsmaar groter wordt. Op die manier zorgen zij dat jonge mensen in de regio blijven wonen.’

Hoe voorkom je dat je als Westerse weldoener alles gaat regelen en de mensen daar achterover leunen?

‘Onze belangrijkste voorwaarde is dat een project een Gambiense zaak blijft en dat de mensen zelf het werk doen. Tijdens mijn voorbereidende reis is het gelukt om met de minister van hoger onderwijs, Badara Joof, over de school in Mansa Konko te spreken en over mijn sponsortocht van Spanje naar Gambia. Het is belangrijk dat Gambia zelf ook bijdraagt. Toen het gebouw grotendeels klaar was, zijn we gestopt met de verdere ontwikkeling van het pand. Zij moesten eerst meer leerlingen krijgen. Er is veel talent, maar het schoolgeld vormde een te hoge drempel. In Gambia is het schoolgeld voor vervolgonderwijs tussen de 120 en 800 euro per jaar. Dat zijn grote bedragen voor Gambiense begrippen. Ter vergelijking: een gediplomeerd onderwijzer verdient

ongeveer 50 euro per maand.’

In 2015 hebben Nic en andere sponsors het schoolgeld van 50 studenten betaald. Zij hadden wel de afspraak gemaakt dat de opleiding zelf de financiering van het tweede jaar zou regelen. Dat is gelukt. Inmiddels zijn de studenten aan het einde van hun tweede jaar. De kosten voor het derde jaar kunnen zij zelf nog niet opbrengen. Door deze talentvolle leerlingen te sponsoren hebben ze veel meer kansen op werk. Ze zijn dan volleerd bouwvakker, elektricien, of loodgieter. Dertig procent van hen is meisje. Nic: ‘Daarvoor stap ik graag op de fiets. Hiermee voorkomen wij ook dat jongeren vluchten naar Europa. Het is belangrijk om te vermelden dat elke speech die ik daar hou voor studenten altijd eindigt met “Don’t take the back way”. In Europa neemt racisme en discriminatie toe en er zijn al veel jonge werklozen. Je kunt alleen in de illegaliteit daar zijn en de reis er naar toe heeft grote risico’s. Vorig jaar zijn er nog twee jonge mensen uit het dorp verdronken in de Middellandse Zee.’

Is de fietsroute naar Gambia veilig?

‘Het is niet zonder risico. De tocht vraagt een goede voorbereiding. Ik fiets van Pamplona naar Gibraltar om daar de oversteek naar Marokko te maken, daarna door de Westelijke Sahara, Mauritanië en het noorden van Senegal. De route door de Sahara en Mauritanië is één lange asfaltweg van 1.300 km met weinig plaatsen om te overnachten. Ik ben er al een keer doorheen gereden met mijn camper. Als ik het niet vertrouw, stap ik op de bus of lift ik gedeelten met vrachtwagens mee. Het gaat mij vooral om fondswerving. Het spreekt tot de verbeelding dat ik naar Gambia ga fietsen. Ik hoop dat ik zo voldoende geld kan verzamelen. Ook kunnen scholen mij inhuren voor een gastles ‘mondiale bewustwording’. De opbrengst gaat uiteraard naar het goede doel.’

Sponsor worden?

Wil je Nic sponsoren, kijk dan op de website van zijn vereniging, www.fctrappist.nl. Nic werkt samen met de Stichting Dohantu. Je bijdrage kun je storten op bankrekening NL74 TRIO 0197898106 onder vermelding van ‘Beroepsonderwijs Gambia’. Wie een of meer dagen wil meefietsen is welkom, maar niet voor niets: laat je sponsoren door je familie, vrienden of wie dan ook. Wie durft? #

Voor meer info: nicvanderriet@gmail.com

Gambia

Gambia ligt ingebed in het land Senegal. Het is op zijn breedst 50 km, de grootste lengte is 230 km. Het is een van de armste landen in Afrika. Er wonen verschillende volkeren. Hun trots is de respectvolle wijze waarop zij met elkaar omgaan. Deze houding wierp zijn vruchten af bij de moeizame machtsoverdracht van de vorige president. Het bleef vrede. De grote uitdagingen zijn de ecologische belasting door de groter wordende bevolkingstrek naar het westen en de oprukkende droogte.

Fata Morgana

Tekst en fotografie: Méland Langeveld | Gedicht: Iris Le Rütte

In de reeks *Sculpturen van Oost* 'Fata Morgana' van Iris Le Rütte. De drie plaatstalen beelden staan langs de spoordijk ter hoogte van de Ringdijk en de Wibautstraat. De drie dromedarissen strekken zich uit over een lengte van 15 meter, en zijn daar in 2005 geplaatst.

De dromedarissen hobbelen onverstoort langs het spoor

De dromedarissen hobbelen onverstoort langs het spoor, tussen de razende treinen en de auto's van de Wibautstraat. Ze bewegen zich door deze desolate stedelijke woestijn als drie donkere silhouetten langs de horizon, op weg naar het oosten.

Stedelijke woestijn

Iris Le Rütte in een radio-interview: 'Het is begonnen met een studieopdracht voor de Wibautas waarvoor tien kunstenaars waren uitgenodigd. Ik had een aantal plekken van die Wibautas

er uitgelicht om te kijken of ik daar een iets minder unheimischer plek van kon maken. Op een foto had ik de drie dromedarissen getekend. Ik wilde een soort vervreemdend effect, het is daar écht een stedelijke woestijn. Ik zag die horizon voor me en het was een non-plek,

...het is daar écht een stedelijke woestijn...

echt een plek waar je niet wilde zijn. Ik zag dat voor me en dacht als daar die drie dromedarissen lopen, doen ze mee met al die verkeersstromen: de fietsers, de auto's, de treinen, de metro's en ze gaan er tegenin. Ze gaan de andere kant uit, richting het oosten, ook heel symbolisch. Die plek is nu volgens mij veel minder unheimisch geworden.' (Interview op NPO-radio 1, november 2015).

Eeuwig balanceren

Het werk van Iris Le Rütte is veelzijdig, poëtisch en gelaagd. In haar beelden voor de openbare ruimte lijkt zij het leven van de feeëriek kant te tonen, maar bij nadere beschouwing blijkt haar werkelijkheid eerder ambigu. Iris nodigt in haar beelden de beschouwer uit om plaats te nemen in haar universum, waarin mensen, dieren en dingen naar evenwicht moeten zoeken en eeuwig balanceren op de rand van het mogelijke. Haar beelden brengen het publiek even in een andere wereld, die de werkelijkheid niet schuwt, maar waar ook ruimte is voor transformatie en verstillde bezinning in plaats van een snel oordeel. Inspiratiebronnen voor Le Rütte zijn onder meer de dichtkunst en de klassieke literatuur.

Iris Le Rütte (Eindhoven, 1960) is beeldend kunstenaar en dichter. Zij studeerde aan de Amsterdamse Academie voor Beeldende Vorming en de Rijksakademie van Beelden Kunsten. Zij maakt grote sculpturen voor de openbare ruimte. Haar werk bevindt zich in musea zoals Beelden aan Zee, en in bedrijfscollecties zoals van Ahold en Akzo Nobel. Onlangs verscheen haar debuutbundel

Ik dicht je bij me, waarin haar gedichten verlucht zijn met eigen tekeningen. Iris' werk kenmerkt zich door ambiguïteit: waar het op het eerste gezicht harmonieus en lieflijk lijkt over te komen, blijkt daaronder veelal een donkere laag die daarmee contrasteert, schuurt of wringt. Maar de verwondering over het leven, in al zijn aspecten, blijft altijd zichtbaar. Haar werk wordt gezien als toegankelijk, semirealistisch en sprookjesachtig, waarbij silhouetten, schaduwen, spiegelbeelden, mensvormen en dieren een belangrijke rol spelen. #

Het gedicht 'Echt' van Iris le Rutte, dit gedicht behaalde de Top 20 van de Turing gedichtenwedstrijd in 2014.

ECHT

*De wolken hebben pootjes
en grazen in het blauwe gras.
Een schoorsteen steekt scheef
uit het rode dak, de rookpluim
buigt schuin om de koperen zon
de hoogte in.
Lieveheersbeestjes kruipen
door glotonlicht, waarin alles
niets weegt.
Hier heeft mijn hoofd gewoond,
toen de wereld nog in een jam-
pot paste.
Geen ladderom eruit te komen.*

© Iris le Rutte

Meer sculpturen en/of gedichten lezen:
www.melandlangeveld.com

De Rode Loper op School presenteert: Helden

Tekst: Babette van Harsselaar | Illustratie(s): kinderen Lidwinaschool

Wanneer ben je een held? Wie is jouw held?

Met deze vragen kregen de groepen 7 en 8 van de Lidwinaschool een rondleiding van pastor Coen van Loon in de Hofkerk.

Ze bekeken de bijzondere glas in lood ramen, waarop de Martelaren van Gorcum staan afgebeeld. Mensen die moedig waren. Helden dus.

1 - Robin

Mijn overgrootoma hielp in de oorlog met de bevalling van Joodse moeders en hielp de baby's naar een veilig schuiladres te brengen. Dat is natuurlijk heel gevaarlijk. Maar ze deed het toch zonder dat Hitler er achter kwam!

2 - Vere

In de oorlog moest mijn overgrootopa bommen voor de Duitsers maken. Toen heeft hij een paar bommen onschadelijk gemaakt en heeft hiermee mensen gered. Daarom is hij mijn held.

3 - Ilse

Oom Michel is mijn held. Hij helpt mensen die in de Amsterdamse grachten zijn gevallen en misschien niet kunnen zwemmen omdat ze teveel gedronken hebben. Hij duikt dan het water in om diegene in veiligheid te brengen. Ik vind dat super dapper!

4 - Lucie

Mijn ouders zijn allebei dokter. Ze doen altijd erg hun best. Ze hebben al zoveel mensen beter gemaakt, daar heb ik veel respect voor.

5 - Harrie

Onze kat Kopykraww helpt mij (bijna) altijd als ik ergens geen zin in heb. En toen ik laatst een hersenschudding had, lag Kopy de hele tijd naast me. Toen voelde ik me een stuk beter.

6 - Selina

Mijn opa werkte bij Ajax, maar moest daar stoppen omdat hij ziek werd. Hij werd beter, maar daarna toch weer ziek. Nu is hij weer beter. Hij is een sterke opa, hij geeft niet op. Ik ben blij dat hij mijn opa is.

Met behulp van kunstdocent Marjolijn Wigbold maakten de kinderen zelf een raam van hun held en schreven er een verhaaltje bij.

Dit jaar is het 150 jaar geleden dat de Martelaren van Gorcum heilig verklaard werden. Dat wordt herdacht van 25 juni tot en met 16 juli. Alle 130 ramen van de kinderen over hun helden worden dan tentoongesteld in de Hofkerk. Hieronder een voorproefje: tekeningen en teksten van acht kinderen. De vetgedrukte personen zijn de helden.

7 - Max

Als ik mij verdrietig voel luister ik naar Louis Armstrong. Altijd hetzelfde nummer, La vie en rose. En als ik ernaar luister, word ik warm van binnen. Als ik ziek ben voel ik me door dit nummer beter.

8 - Beatrix

Malala Yousafzai werd in haar hoofd geschoten. Daarna hield ze een blog bij. Het gaat over rechten voor meisjes. Dat is heel gevaarlijk om te doen, want als ze erachter komen ... Ik vind het heel dapper van haar.

'Schrik niet: Pampus is aan het oefenen!'

Tekst: Annemarije Pronk | Fotografie: Gerard Valentijn

'Schrik niet: Pampus is aan het oefenen!' Als forteiland Pampus vroeger militaire oefeningen ging houden waren dit de woorden waarmee de kranten van Noord-Holland en het Gooi hun lezers waarschuwden. Nog geen veertig jaar was dit onderdeel van de Stelling van Amsterdam in gebruik bij het leger. Het is nooit tot iets anders dan oefenen gekomen, maar nu wel open voor publiek.

Pampus is een plek waar onder water nog een uitloper van de Utrechts Heuvelrug ligt. In de zeventiende en negentiende eeuw kwamen de schepen van de Verenigde Oostindische Compagnie via de Zuiderzee aan varen in de richting van Amsterdam. Er was bij Pampus een ondiepe, blubberige vaargeul. Pampus is een oud Duits woord voor blubberig. Een schip kon alleen door deze vaargeul komen met behulp van scheepskamelen.

Dit waren een soort drijvende kisten die de schepen een beetje optilden zodat ze minder diep in het water kwamen te liggen. In het Scheepvaartmuseum zijn prachtige modellen te zien van deze Nederlandse uitvinding. Maar ook andere, minder diepliggende schepen konden de VOC vloot verlossen van hun lading kruiden en specerijen.

Hoe dan ook, het nam allemaal veel tijd in beslag, terwijl de bemanning niet van boord mocht uit angst dat het loon direct werd uitgegeven aan drank en in bordelen. Dat zouden de wachtende vrouwen thuis niet pikken, dus liet de VOC twee weken lang drank en dames aan boord brengen. Dan hadden de mannen hun vertier; het thuisfront kreeg uiteindelijk toch plezier van het geld dat werd meegebracht. De vrouwen kregen te horen dat hun mannen voor Pampus lagen.

In de Pampus Xperience kun je trouwens in het fort zelf op zitzakken liggen met de tekst 'IK LIG VOOR PAMPUS', zodat je je kan voorstellen hoe het was om voor Pampus te liggen in de letterlijke betekenis van het woord.

Stukje hout in mond

In 1874 kwam de Vestingwet tot stand en die bepaalde dat ter bescherming van de hoofdstad een reeks forten gebouwd zou worden onder de noemer de Stelling van Amsterdam. Men begon met de bouw van het fort aan het Pampus omdat daar de bodem stevig genoeg was. Het fort aan de Pampus is gebouwd op bijna 4.000 palen en was klaar in 1895. Het was een modern militair bouwwerk.

Het fort was erop toegerust een aanval van zee af te weren door middel van

drie verdedigingslijnes. Ten eerste waren er vier enorme kanonnen die de schepen op afstand hielden: 24 diameter dik, 8,5 meter lang en met een reikwijdte van 8 km. Er was een interval van 6 minuten nodig om te kunnen schieten met afwisselend het afkoelen, schoonmaken en herladen van de projectielen. In de geschutskoepel gaf het schieten een enorme dreun en schokgolf die je trommelvliezen kon laten barsten als je je kaken met dichte mond op elkaar zou houden. De soldaten beten daarom tijdens het afvuren op een stukje hout. Konden ze meteen voorkomen dat ze van schrik hun tong eraf zouden bijten!

Sluipen door oude gangen

Eerste Wereldoorlog

De tweede verdedigingslinie lag, en ligt nog steeds, rondom het eiland. Een ring van scherpe stortstenen – net niet goed zichtbaar onder het wateroppervlak – moest voorkomen dat soldaten bij een aanval vanaf het water direct voet aan wal konden zetten.

Tot slot was er voor de verdediging een droge gracht aangelegd. In deze droge gracht kon de vijand zich onmogelijk verstoppen voor kogels die gelost konden worden vanuit de vele schietgaten. De verdedigingstechniek op Pampus

Zicht op het eiland als je voor Pampus ligt

raakte echter snel achterhaald met de komst van vliegtuigen en veel sterkere granaten tijdens de Eerste Wereldoorlog. Die oorlog ging voorbij aan Nederland en liet de 216 manschappen die gemobiliseerd waren op het eiland met rust. In 1932 sloot de Afsluitdijk de Zuiderzee

dat er altijd olielampen beschikbaar waren. Lampenisten hielden ze 's nachts brandend. Merkwaardig genoeg zorgden olielampen ook voor licht in de kruitruste. Ruiten van 12 mm dik beschermden het kruit tegen eventuele vonken van de olielampen. De voorraadruimte, waar voldoende etenswaren als aardappelen en bonen lagen om het 9 maanden uit te houden in geval van een beleg, was gesitueerd op de koudste plek van het fort. Drinkwater verkregen men door regenwater op te vangen in enorme bakken. Ook werd het gebruikt voor de stoommachines. Er waren telefoonkabels in gebruik waarmee contact gelegd kon worden met Diemen en van daaruit met Muiden en Durgerdam.

Publiek voor geheim project

Vanaf 1990 is fort Pampus ondergebracht in een stichting die in het fort publieksactiviteiten verzorgt, maar er zijn ook huwelijksvoltrekkingen en bedrijfs-evenementen. Tijdens schoolvakanties en feestdagen pakt Pampus flink uit met speciale festivals en happenings, zoals de 'Drijf In'-bioscoop en SAIL Pampus. Ook opent het enkele weken per jaar 's avonds zijn restaurant voor Zomerlicht en Winterlicht. Voor de kinderen is het spannend om door donkere ruimtes te lopen en projectielen te vullen met kruit. De stichting heeft met subsidie ook veel restauratiewerk laten doen, waardoor duizenden bezoekers per jaar alle ruimtes goed kunnen betreden en zien.

Het fort is als onderdeel van de Stelling van Amsterdam uitgeroepen tot UNESCO Werelderfgoed. De reden dat er alleen foto's bestaan van het fort toen het in aanbouw was, is dat het Pampus eiland beschouwd werd als een geheim project. Onze fotograaf Gerard Valentijn heeft Pampus anno 2017 voor de Dwars in beeld gebracht. De vrijwilligers Kick Mennema en Nico Kan, die mij rondgeleid hebben als gids, zijn onmisbaar geweest om me een beeld te vormen van het fort. Duizend bommen en granaten, wat is dit een mooi stukje vaderlandse geschiedenis! #

Voor meer informatie:
www.pampus.nl

Gefeliciteerd!

Ruud en Janet Meijer zijn onderscheiden voor hun jarenlange vrijwilligerswerk!

Uit handen van burgemeester van der Laan hebben zij een lintje gekregen. Zij zijn nu Lid van de Orde van Oranje-Nassau. Ruud maakt sinds jaar en dag illustraties voor Dwars. Ja, vrijwillig...

Militair erfgoed

af. Daarmee verloor het fort zijn functie en werd buiten gebruik genomen.

Firma Krupp

Het fort is nogal beschadigd. Je loopt over ongelijke vloeren, ziet scheuren in de muren, kalkvorming en er blijken stalen deuren en vele tegels verdwenen te zijn. Explosies en vandalisme zijn er mede debet aan. De explosies vonden niet plaats bij gevechten over en weer: Pampus is immers nooit aangevallen. Het waren de Duitsers die tijdens de Tweede Wereldoorlog op eigen initiatief de kanonnen lieten exploderen en de stalen koepeldaken en deuren tot ont-ploffing brachten, waardoor het fort erg beschadigd raakte. Zij wisten als geen ander wat voor bewapening er op Pampus lag, omdat die geleverd was door de Duitse firma Krupp!

Ze roofden het staat en plaatsten een radarpost om de Engelsen en Amerikanen af te luisteren die Duitsland gingen bombarderen. Een stille getuige uit deze periode is een Duitse personeelsbunker waar later een huis van is gemaakt en waar tot 2013 een fortwachtersechtpaar woonde. De dikke muren en hoge ramen verraden de oorspronkelijke functie van het gebouw. Tegenwoordig is het een kantoor en ontvangstruimte.

Water voor stoommachines

Pampus heeft altijd een back-up achter de hand gehad. De elektrische verlichting viel wel eens uit. Vandaar

Q-Factory scoort met exclusief optreden House of Pain

Tekst en fotografie: Noortje Blauw

Q-Factory presenteert op 20 juni de Amerikaanse hiphopgroep House Of Pain. De hiphopformatie, vooral bekend van hun monsterhit 'Jump Around', maakt een tour vanwege hun 25-jarig jubileum. Q-Factory is de enige locatie in Nederland waar House Of Pain te zien zal zijn. Hoe heeft het poppodium dit voor elkaar gekregen? Hoe haal je een grote naam binnen en hoe stel je de programmering van een poppodium samen? Ik spreek hierover met programmeur Everaldo Pechler.

Programmeur Everaldo Pechler is één van de twee programmeurs bij Q Factory

Kun je wat vertellen over Q-Factory en de programmering?

'Q-Factory bestaat nu twee jaar. Daarvoor heette het MuzyQ en waren er voornamelijk oefenruimtes. Als poppodium openden we twee jaar geleden de kleine zaal en de grote zaal is nu een jaar in gebruik. Voor een poppodium is dat hartstikke jong. Dan ben je nog helemaal aan het zoeken en aan het groeien. Het is bouwen, vallen en opstaan. We werken met twee programmeurs, waaronder ikzelf. We hebben besproken dat we naast concerten ook vaste clubavonden willen, waaronder een soort Noodlanding voor studenten. Er zijn zoveel jonge mensen hier in Oost, die gewoon willen stappen. Regelmaat is heel belangrijk, dat mensen weten: donderdagavond dan kan ik ook hier naartoe. Daarmee weet het publiek wat ze krijgt en gaat eveneens het pand meer leven.'

Dat lijkt me heel creatief, als alles nog zo nieuw is?

'Het is erg spannend, maar het gaat niet vanzelf. Toen ik hiervoor bij Paradiso werkte hoefde men bij wijze van spreken alleen maar de telefoon op te nemen en de mailbox te openen. Alles krijg je aangeboden, want iedereen wil daar spelen. Bij Q-Factory is dat anders. Je moet echt je plek nog gaan verdienen. En dan helpt het als je acts als House Of Pain kunt krijgen. Maar we hebben meer grote namen gehad, met name in de reggae en hiphop. Het is een kwestie van blijven bouwen. We moeten ons bewijzen naar het publiek, de artiesten en de agenten in Nederland en in het buitenland. We hebben een mooie zaal, je kan hier spelen, repeteren, opnemen en zelfs slapen met het hotel dat in juni wordt geopend. En we hebben ook nog een nightliner voor artiesten ter beschikking. Dat zijn perfecte ingrediënten voor buitenlandse

acts die op tour zijn. Nu hebben bijvoorbeeld Tame Impala, Seasick Steve en Fink hier gerepeteerd. Maar het is de bedoeling dat ze in de nabije toekomst ook in Q-Factory gaan optreden.'

Hoe hebben jullie House of Pain binnengehaald?

'In dit geval was er een agent met wie ik in Paradiso gewerkt heb, hij doet ook shows in de Heineken Music Hall en in Carré, die mij benaderde: 'Ik heb House of Pain voor je.'

Is dat dan een soort vriendendienst? Hoe werkt het met een naam binnenhalen?

'De gunfactor misschien, dat kan. Maar het kan ook ergens anders aangeboden zijn en dat dat niet lukte. In de muziekwereld werk je met boekingskantoren. De grootste ter wereld is Live Nation, waar in Nederland Mojo bij hoort. Daartegenover staat AEG, een Duits concern, met in Nederland Friendly Fire. Mojo doet bijvoorbeeld Down The Rabbit Hole en Friendly Fire doet Best Kept Secret. Op zo'n boekingskantor werken agenten. Artiesten als House Of Pain hebben een buitenlandse agent die contacten heeft over de hele wereld. Dan kan het twee kanten op. Of de agent van House Of Pain benadert een Nederlandse agent dat hij zalen en festivals zoekt. Of de Nederlandse agent neemt contact op met de agent van House Of Pain dat hij een show met ze wil doen. Het gunstigste is als een artiest op tournee is. Dan zijn de kosten aanzienlijk lager dan dat je die artiest exclusief voor één show hiernaar toe haalt, dan betaal je echt de hoofdprijs. De vlucht, het hotel: alles moet je exclusief voor die artiest betalen. Dat kan, maar dat ga je ook in de ticketprijzen terugzien, want je moet het allemaal doorberekenen.'

Dat is een constante afweging natuurlijk?

'Ja, inderdaad. Als Q-Factory is het interessant om in dit stadium de kaartjes wat goedkoper te houden dan de prijzen in andere zalen als het mogelijk is. Dan verdien je er misschien iets minder op, maar wij moeten nog werken aan onze bekendheid. Mensen moeten je weten te vinden. Dan heb je in dit geval de mazzel dat House Of Pain de enige Nederlandse show is. Daar ben ik heel blij mee. Het is ook hun eerste echte reünie, voor het eerst dat ze met z'n drieën weer samen zijn. Laatste keer in 2011 was DJ Lethal er niet bij. Dat maakt het super leuk. Uniek, dat je dat hebt.'

In het geval van House of Pain gaat de kaartverkoop snel. Wil hun agent dan niet nog een show?

Dwing je zoiets af, van wij zijn de enigen?

'Nou, in dit geval krijgen wij het aangeboden als 'dit wordt de enige show in Nederland'. Dan is het gewoon de deal die je maakt. Maar stel dat de show helemaal uitverkocht is en hij wil er ergens een andere show bij doen, dan zeg ik prima. Of je kan er zelf een tweede show bijdoen, maar dat is ook afhankelijk natuurlijk van hoe hun tourschema eruit ziet. Als zij over twee dagen in Italië zitten en ze willen een rustdag dan gaat het niet.'

Hiphop is een breed genre. Je hebt maatschappijkritische, maar ook heel 'laagdrempelige' hiphop. Zie je voor jezelf daarin een rol weggelegd, om 'de jeugd', wat mee te geven?

'Dat is wel heel mooi om te denken. Soms zou je daar bewuster in willen kiezen, maar in de praktijk is dat lastig. Bij een gevestigde zaal zou dat beter kunnen. Voor Q-Factory is dat nu nog te vroeg. Je kan het wel op een andere manier doen. We zijn bezig om DAMN BANG neer te zetten. Een podium voor opkomend hiphop talent uit Oost en directe omgeving. Iedereen krijgt de kans om zichzelf een kwartier lang te laten zien. Het is de bedoeling om de jongeren die je hier op straat ziet erbij te betrekken. Dat is ook je buurtfunctie. Ik vind het heel belangrijk om dat te doen. Er zijn veel jongens en meiden die thuis al bezig zijn met muziek. Je kan tegenwoordig zoveel doen met de programma's die je kan downloaden. Maar het is ook belangrijk om podiumervaring op te doen en mensen te ontmoeten in een netwerk. Er komen hier mensen die hun sporen al verdiend hebben in de hiphop, agenten en mensen van labels. En het is voor die mensen ook interessant. Het is altijd leuk om te scouten.' #

Zaterdag 3 juni: hiphop uit Oost

Ochtendgymnastiekende hond

Onallega

Tekst: Méland Langeveld | Illustratie: Judith Lammers

De zon hangt laag, ze komt net boven de daken aan de Oosterparkstraat uit. Frêle mist hangt boven het grote veld waarop een groep meeuwen dribbelend op zoek is naar regenwormen. Roos sjeest plots van me weg, in de verte huppelt een konijn, het witte staartje hipt vrolijk met elke beweging mee. Dwars door de struiken gaat het nu. Het lijf van Roos komt in sprongen boven het struikgewas uit: ochtendgymnastiek in het Oosterpark. Na een paar daagjes haar vriendje – een konijnenjager pur sang – als loegetje te hebben gehad, is het van god los met die meid van me. Ondertussen zit het konijn hoog en droog in zijn hol, maar dat heeft Roos nog niet door, de geur zit flink in haar neus. Maar ze heeft nog nooit een konijn in de kraag gevat. ‘Is dat uw hond die daar door de struiken rent?’ vraagt een handhaver die me met zijn auto tegemoet is komen rijden. ‘Nee, ik weet niet van wie die hond is?’ zeg ik met een onschuldig gezicht. Ik zit niet te wachten op een bekeuring van honderd euro voor een onschuldig ochtendgymnastiekende

hond. De handhaver kijkt me met ongeloof vanachter zijn stuur aan. Zijn stropdas zit wat slordig geknoopt, zijn pet een beetje scheef op zijn hoofd, en onder die pet zitten grijze haren. Triest eigenlijk, wanneer je op die leeftijd dagelijks nog dit soort werk doet. De godganselijke dag in een autootje rondtuffen, en alleen maar bezig zijn je medemens een vervelende dag te bezorgen, en honderd euro uit zijn of haar portemonnee te trogelen omdat er een hond niet is aangeliend. ‘De volgende keer zal ik u op heterdaad betrappen. Ik hou u in de gaten, want volgens mij heb ik u al vaker met die hond zien lopen,’ zegt hij beslist.

Ik loop maar door, want ik heb geen zin in dit soort flauwe kul, en zeker niet op de vroege ochtend. Even later lopen Roos en ik weer keurig samen. Roos nog een beetje verwilderd, maar wederom aan voet, zoals ze altijd met me loopt als er geen konijnen in de buurt rondsjuwen. Een eind verderop zie ik een man moeizaam voortbewegen. Hij sjort een groot zwart voorwerp aan een lijn met zich mee. Waar loopt die man in godsnaam mee? Het lijkt wel een pluche speelgoedbeest. Twee jongens komen de man tegemoet lopen. Nadrukkelijk kijken ze naar het gevaarte dat hij voortsleep. De man stopt en kijkt fluitend naar de strakblauwe lucht. De twee halen hun schouders op en lopen door. Opnieuw sleurt hij het gevaarte met zich mee. Nu zie ik pas dat het een jonge bouvier is die zijn vier poten stram

houdt. Roos slaat aan. Haar blaf galmt door het Oosterpark. ‘Wat is ’r met uw hond?’ vraag ik. ‘Hij verdomt ’t om te lopen.’ Zelfs voor een wild blaffende Roos komt het beest niet in beweging. De man kijkt me schaapachtig aan. ‘Ik weet ’t ook niet. Ik denk dat ik ’m maar ga terugbrengen. ’k Heb duidelijk ’n kat in de zak gekocht.’ ‘Misschien moet u met hem naar een hondenpsychiater?’ ‘Heb je die ook al tegenwoordig? Wat ze toch niet allemaal voor gekkigheid verzinnen.’ Ik geef de man wat adviezen, maar ze helpen niet veel: we krijgen z’n hond niet aan de praat. ‘Ik geloof wel dat uw hond zo’n zielenknijper kan gebruiken.’ Hij kijkt me verbolgen aan. Dit was weer een verkeerde opmerking van me. Ik neem afscheid, en wens hem veel succes met z’n hond die niet wil lopen. #

Meer ‘Onallega’ en aanverwante verhalen lezen: www.melandlangeveld.com

De Diepte

Oost-thriller

Tekst: Melissa Plomp | Illustratie: Ruud Meijer

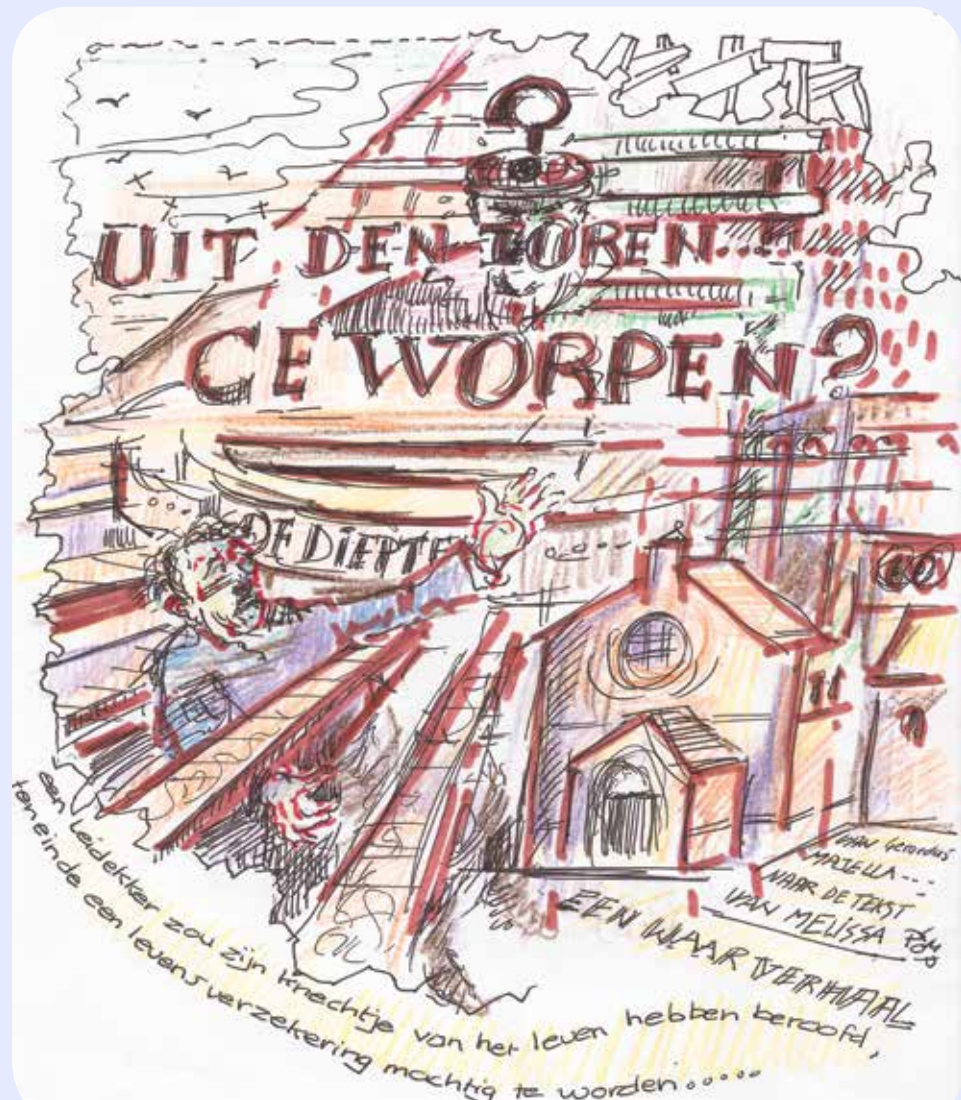
Hij wrong zijn hoofd en schouders door het smalle luik en hees zich op het dak. Zijn baas, de leidekkerspatroon, beklom het houten laddertje langs de pas gelegde leien al. Leen zette zijn pet af en woelde met zijn handen door zijn haar. Achter hem rees de koepel hoog op en aan zijn voeten lagen de nog in aanbouw zijnde ommegangen van de kerk. In de verte zag hij de weilanden, dichterbij de huizen die aan het Ambonplein verzezen. ‘Een fraai weertje, niet waar?’ klonk zijn baas van boven hem. Leen zette zijn pet weer op en begon te klimmen. De ladder wiebelde even. Zijn baas greep hem bij zijn schouder. ‘Hola, voorzichtig, Leen, we willen niet dat je valt op deze hoogte!’ Leen glimlachte hem dankbaar toe en greep zijn gereedschap. Even later waren ze druk bezig het nieuwe koepeldak van leien te voorzien. Leen keek op naar zijn baas, die hem bedachtzaam aanstaarde. ‘Niet goed?’ vroeg Leen verbaasd. ‘Jawel, natuurlijk jongen. Ik stond even te mijmeren. Ga vooral zo verder zo.’ Leen zette zich weer aan zijn arbeid. Plots voelde hij een harde klap op zijn hoofd. Verdoofd wankelde hij op de ladder. Nog een harde klap gooide zijn pet naar beneden. Leen zag hem de diepte van de ommegang in dwarrelen. Hij voelde het bloed in zijn ogen stromen. ‘Wat..?’ zei hij verbijssterd. De volgende klap maakte alles zwart voor zijn ogen. Zijn greep op de ladder verslaptte. In een flits kwam het houten geraamte van de ommegang op hem af. Het geraas waarmee hij neerklapte weerklonk in zijn oren. Toen werd alles stil.

we die arme stakker niet gewoon in vrede laten rusten?’ ‘Waarom sluit u een verzekering af op het leven van uw knecht?’ vroeg de inspecteur nogmaals. ‘Het is een gevaarlijk beroep, leidekker, we werken altijd op grote hoogte,’ zei de patroon nors. Vanderwindt stond op van zijn stoel

en begon de verhoorkamer op en neer te lopen. ‘Maar 50.000 gulden is een kapitaal, man! Waarom heeft de familie daar nauwelijks een cent van

een plas bloed. Zijn hoofd helemaal kapot gevallen op die vervloekte kerk.’ De inspecteur kneep zijn ogen tot spleetjes en beloerde de patroon als een kat die op een vogeltje aast. ‘Ah, maar daar vergist u zich toch, meneer. Autopsie heeft namelijk uitgewezen, dat uw knecht meerdere malen hard op zijn hoofd is geslagen, alvorens hij viel. Sterker nog, uw gereedschap zou best eens als wapen gediend kunnen hebben.’ Hij zag hoe de patroon langzaam rood kleurde. Op zijn voorhoofd vormden zich druppeltjes transpiratie. De hand die nog gebald op het bureau lag, begon te trillen. De patroon legde zijn handen in zijn schoot om het te verbergen. Dit was het moment om toe te slaan. ‘De verzekeringsmaatschappij heeft mij gebeld. U heeft geprobeerd een levensverzekering op uw nieuwe knecht af te sluiten. Een verzekering van... maar liefst 800.000 gulden. Het was zeker niet uw bedoeling dat ook deze knecht iets zou overkomen?’ Hij zag hoe de val dichtklapte. De patroon kromp op zijn stoel ineen en begon te jammeren. ‘Ik heb een gezin. Ik ben een brave vader en echtgenoot. Ik ben onschuldig. Ik smeed u...’

Leen lag op het houten geraamte van de kerkomgeving. Hij zag de koepel afsteken tegen de blauwe voorjaars-hemel. Een zwaluw scheerde langs het dak. Op de rand van de koepel verscheen een donker silhouet. Leen zag hoe zijn baas enkele ogenblikken onbewogen op hem neer staaarde en toen om hulp begon te roepen. Hij verdween uit beeld, zijn geroep stierf weg. Leen sloot zijn ogen. De kerk in aanbouw lag er weer vredig bij. #

Inspecteur Vanderwindt van Bureau Linnaeusstraat keek de leidekkerspatroon streng aan. Die haalde zijn schouders op. ‘Leen is al meer dan een jaar niet meer onder ons. Kunnen

gezien?’ De patroon sloeg kwaad met zijn vuist op het bureau. ‘Omdat zij Leen niet hebben zien vallen, wel? Zij hebben die kerel niet zien sterven in

Dit verhaal is gebaseerd op een waargebeurd drama in 1929.

Zichtbaar en onzichtbaar Amsterdam Oost

Tekst: Anna ten Bruggencate | Illustratie: Mijn buurt, copyright Jan Rothuizen

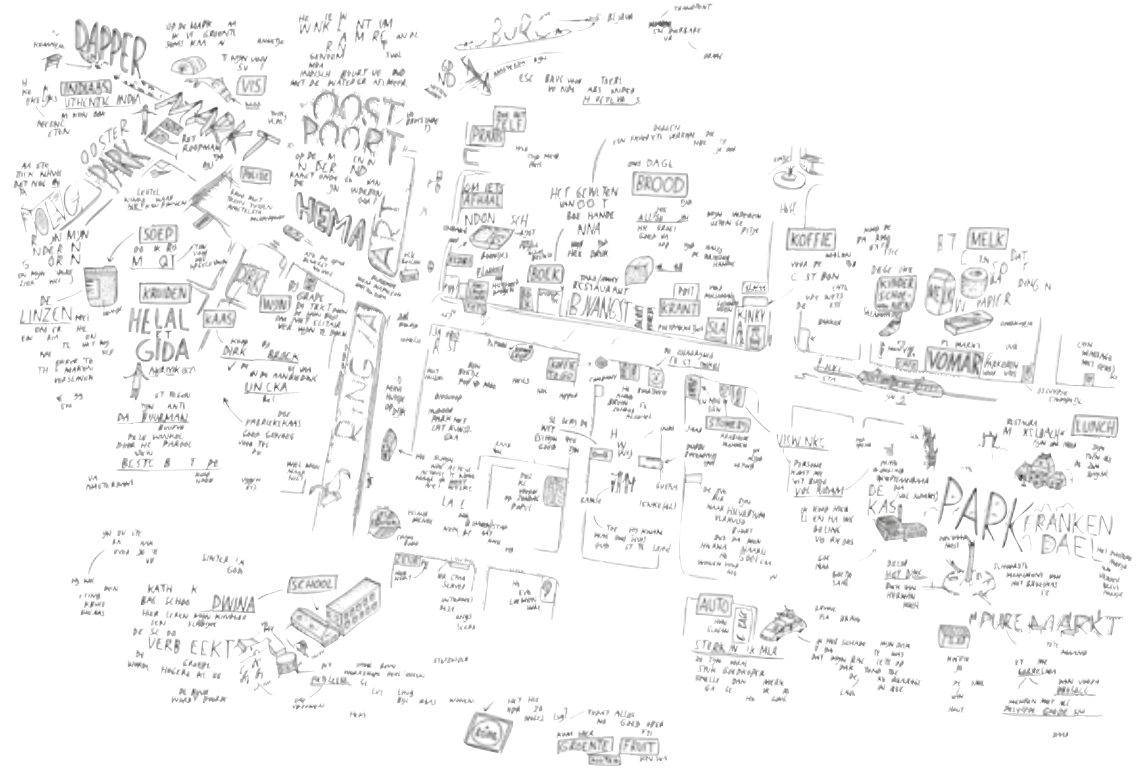
Amsterdam Oost is goed vertegenwoordigd in *Amsterdam veranderstad: de zachte atlas II*, het nieuwe boek van beeldend kunstenaar Jan Rothuizen (1968). Als bewoner kent Rothuizen deze buurt op zijn duimpje.

Amsterdam verandert continue, in grote en in kleine dingen. Jan Rothuizen neemt je als het ware mee op reis door de stad en laat details zien waar je anders zo voorbij zou lopen; hij opent deuren van gebouwen waardoor je een kijkje krijgt in het leven van degenen die er wonen of werken. Maar... er komen geen mensen voor op zijn tekeningen.

Tijdens zijn verblijf in New York in de jaren negentig merkte Jan Rothuizen dat wandelen en tekenen hem beter bevielen dan schilderen. De tekeningen van Rothuizen lijken op de plattegronden die je als kind tekende van je ouderlijk huis of van je kamer. Het is

een soort 'google street view' in lijntjes. Maar Rothuizen tekent niet letterlijk de straten of de binnenkant van gebouwen. Het zijn persoonlijke interpretaties van die binnen- en buitenruimtes. Zijn illustraties zijn twee pagina's groot en laten een mengeling zien van feitjes, persoonlijke herinneringen, humor en tekst.

De tekening 'Mijn buurt' heeft als centrale lijn de Middenweg. Hoe Rothuizen en zijn familie deze woonomgeving gebruiken maakt hij zichtbaar door persoonlijke tekstjes als 'de chagrijnige feestwinkel' waar hij met zijn gezin om de hoek woont. Over de viswinkel: 'ze

praten onderling in onverstaanbaar dialect (Volendams)' en over Oostpoort: 'het bruisende (not)'. Als bewoner van Oost weet je meteen wat hij bedoelt. Een andere tekening laat Rothuizens interpretatie van het Javaplein en omgeving zien. En we krijgen een kijkje in de werkplaats van Ger Bikes in Betondorp waar Ger Hermans al 23 jaar frames bouwt voor race- en baanfietsen.

In De Volkskrant verschijnt iedere maand een getekende plattegrond van Rothuizen. Op zijn eigen website

www.janrothuizen.nl is het bekroonde interactieve project 'Refugee Republic' te zien: een plattegrond van een vluchtelingenkamp gebaseerd op het Domiz Camp in Irak. Jan Rothuizen is vaste tekenaar bij het Rijksmuseum. Eerder verscheen van Rothuizen De zachte atlas van Amsterdam. Ook deze tweede atlas heeft een zachte kaft.

Veranderstad Amsterdam: de zachte atlas II is verschenen bij uitgeverij Nieuw Amsterdam en verkrijgbaar bij de boekhandels in Amsterdam-Oost. #

DWARS DOOR OOST IN DE JUNGLE TALKSHOW

woensdag 7 juni 20.00 uur

met ondermeer:
35 jaar Roots Festival | Blindengeleidehonden
Gerrit Hoogstraaten over zijn nieuwe boek *Stroomboog*

GRATIS TOEGANG!

THEO THIJSSSEN IN OOST

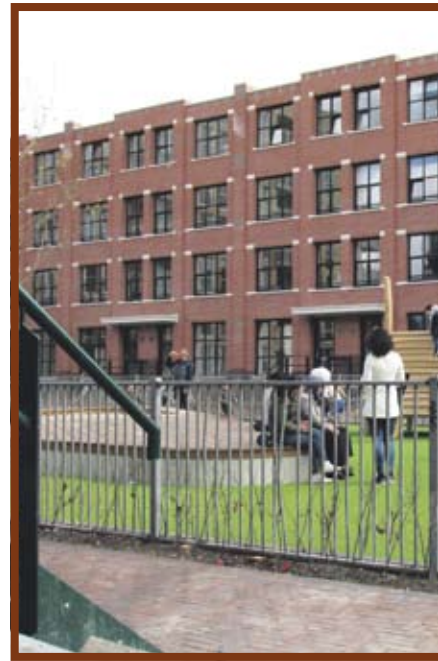
Pretoriusplein AMSTERDAM

Theo Thijssen (1879 - 1943, schrijver, onderwijzer, vakbondsman en sociaal-democratisch politicus) groeide op in de Jordaan en Oud-West, maar woonde een groot deel van zijn leven in het nieuwe Amsterdam-Oost: lang in de Transvaalbuurt, kort in de Watergraafsmeer. De tentoonstelling gaat over Theo Thijssen, maar laat ook zien hoe Amsterdam-Oost begin twintigste eeuw werd ontwikkeld, wie er woonden en wat er gebeurde.

Theo Thijssen MUSEUM
 Eerste Leliedwarstraat 16, Amsterdam
 OPEN donderdag-zondag, 12.00-17.00 uur
www.theothijsssenmuseum.nl

Fotografie

: Eddy Ellert, Dineke Rizzoli en Ans van de Scheur.

Sameena en de Motuin

Tekst en fotografie: Ton Hendrix

Op de binnenplaats van Tugela85 waar 25 jaar geleden de peuters van de Pinksterblom in de zandbak speelden, tref ik nu een prachtige spiraalvormige moestuin aan. Sameena, permacultuurdeskundige, geeft me tekst en uitleg.

'De tuin is verhoogd aangelegd, het is een Hügelbed, een techniek uit de permacultuur. Er zit hout, bladeren, compost en mest in de heuveltjes. Het zijn allemaal lagen, lasagne-achtig zeg maar. Met de jaren gaat het verrotten vanbinnen, waarbij voedingsstoffen vrijkomen, zodat je niet steeds nieuwe aarde hoeft te kopen. Toen Motuin begon heb ik samen met Eva deze spiraaltuin ontworpen. Nu onderhoud ik de tuin samen met Eelco, andere mensen van het Motuimteam en buurtbewoners. De tuin ligt er zo al vier jaar. Eerst wilden we eraan nog een kruidenspiraal maken, maar dat is nu de composthoek geworden. Het pad binnen de spiraal was in het verleden van schelpen, nu is het met houtsnippers gedaan. De tuin blijft groeien! Ze zeggen dat als je aan planten denkt dat ze dat voelen.'

Seizoenen

'We hebben vaste dagen dat er workshops zijn. Op vrijdag vanaf 10.30 uur hier in Tugela85, op dinsdag vanaf 13.00 uur bij de Hoektuin op de hoek Tugelaweg - Christiaan de Wetstraat. Op maandag ben ik in de Tugelatuin, dat is de schooltuin bij het Tugelahuus. Op zondag vanaf 11.00 uur is er hier de Groene

Sanne en Selena bezig met hun kweekbakjes

Bieb, met de tuinboeken van Eelco. De tuin van Tugela85 wordt onderhouden door het Motuimteam en buurtbewoners die meedoen. Sommige mensen willen liever binnen werken, die gaan koken, anderen houden van bouwen, die zijn bezig een mooie schuur te maken voor het gereedschap. De bedoeling is eigenlijk dat de tuin de

ingrediënten biedt voor de keuken. Nu, in dit seizoen zijn er nog geen groenten. Maar er zijn wel altijd kruiden, en later krijgen we groenten zoals pompoenen en bonen. We proberen met de seizoenen te koken. Alles biologisch en zo lokaal mogelijk. De tuin is er voor iedereen.'

Voor de buurt

De tafel wordt afgeruimd, tijd voor de lunch, er komt een grote pan met preisoep. Ineens zijn er een heleboel mensen die allemaal mee-eten. Na het eten gaat Sameena weer verder met de workshop. Kinderen leren op een simpele manier zelf zaaibakjes te maken, gewoon van papier, in een rol gedraaid. Sanne en Selena vertellen me: 'We hebben kleine moestuintjes gemaakt, we hebben er aarde in gedaan en gaan er nu zaadjes in doen, daar komen dan plantjes van. Het worden kidneybonen.' Sameena: 'Dat kunnen ze op het balkon zetten, of op de vensterbank. We proberen het zo veel mogelijk te doen met gebruikt materiaal. De kinderen zijn niet een vaste groep, het is een mix van buurtbewoners, kinderen van mensen die hier werken, of die toevallig net langskomen.' Na afloop van de workshop loop ik nog even met Eelco en Sameena naar de Hoektuin. 'We willen graag dat mensen uit de buurt erbij betrokken zijn. Als ze zelf meedoen gaan ze er ook zelf voor zorgen. We moeten hier eigenlijk een nieuw bord bij zetten. Dat het de bedoeling is dat alles wat hier groeit voor de buurt is. Heel veel kruiden en bessen hebben we hier staan. We willen dat als de bessen rijp zijn, kinderen die kunnen plukken. Dat de kinderen kunnen zien hoe groenten groeien. Vorige jaren hadden we hier maïs, ook hadden we hier een aardappelveldje. De Hoektuin is bedoeld om mensen te inspireren, te laten zien wat je allemaal kan laten groeien in je tuin. En ze te laten genieten van een groene rustplek in de stad.' #

Reacties: tonquichot@gmail.com

De Gerrit Kalffschooltuin

Tekst en fotografie: Dick Feenstra

Als in 1934 wordt begonnen met de bouw van De Meer, het houten Ajax stadion, wordt één van de oudste schooltuinen naar de Kruislaan verplaatst. Bij de Weesperzijde en de Wetbuurt, in aanbouw, is een terrein vrijgemaakt om de Amsterdamse jeugd een aanvulling te geven op het karige menu van die crisisjaren.

Na 1940 is er geen geld meer. Gerrit Kalff, bankier, ziet het enorme belang daarvan en blijft, gedurende vijf oorlogsjaren, de schooltuinen van de stad en het personeel financieren. Daarmee verdampt hun familiekapitaal. Om deze

weldoener te eren draagt de tuin zijn naam: Gerrit Kalff.

Diploma

Amsterdam heeft dertien schooltuincomplexen. Zesdegroepers van alle

basisscholen kunnen meedoen en daardoor kennis maken met tuinieren. Zeshonderd leerlingen hebben op de Gerrit Kalffschooltuin een lapje grond van 6,5 m². Tijdens de eerste drie maanden van het kalenderjaar krijgen ze een les over de tuin, de grond en over zaden. In april volgen buitenlessen, elke week 1,5 uur tot aan de zomervakantie en daarna, als ze in groep 7 zitten, tot in oktober. Na lessen over de herfst, planten en dieren in de winter wordt het schooltuinjaar feestelijk afgesloten met een quiz, over wat geleerd is en een diploma. Ze doen ervaring op met tuinieren, weten dat je zelf voedsel kan verbouwen, hoe dat groeit en wat daar verder bij komt kijken: klimaat, bodemgesteldheid, bemesting, milieu, gereedschappen, bodembewerking en meer.

De kinderen maken een jaaroverzicht, een plattegrond van hun tuintje, leren namen van planten en wat je er zoal mee kan doen. Ze ervaren wat er wel of niet wil groeien, werken met een thermometer, een regenmeter en maken weerrapporten. Aandacht wordt besteed aan grondsoorten, waterdoorlaatbaarheid ervan; of er lucht in de grond zit en waarom dat belangrijk is voor de planten. Dat een regenworm aan beluchting en compostering bijdraagt gaan ze begrijpen en ook het verschil tussen zaden en vruchten, de levenscyclus van een plant; wat kieming is en wat de onderdelen van een bloem zijn. Bodemdierjes komen aan bod en grotere dieren die in de omgeving aanwezig zijn. Schimmels en paddenstoelen zorgen voor afbraak en compost in de kringloop van het leven. Ze leren dat bijen stuifmeel overbrengen, plan-

Gerrit Kalff was gedurende de oorlog de weldoener van de schooltuinen

ten bevruchten, waardoor vruchten groeien, waarvan wij leven.

Denken over toekomst

Er wordt door de kinderen gespit, gemest, gezaaid, onkruid gewied, water gegeven, gedieft, geoogst of geplukt. Bonen, maïs, radijzen, aardappels, courgettes, wortelen, uien, sla, bieten, kruiden en snijbloemen als zonnebloem, cosmea, dahlia en anjer gaan mee naar huis. De Gerrit Kalffschooltuin laat kinderen natuur beleven, erin werken, ervan proeven en ruiken en ervaren waar ons voedsel vandaan komt en hoe belangrijk het is om daar goede zorg aan te besteden. Ook is er een natuurpad, een composthoop, een fruithoek, bijenkasten en een enorm enthousiasme. Over de toekomst wordt nagedacht: de stad die zijn eigen voedsel moet gaan produceren met verticaal tuinieren en daktuinen. Gelukkig hoeven schooltuinen het karige menu niet meer aan te vullen. Amsterdamse kinderen van nu, leren en beleven op de schooltuin, ervaring en kennis van leven en groeien, waar geen biologieboek mee kan concurreren. #

Zeshonderd leerlingen hebben op de Gerrit Kalffschooltuin een lapje grond van 6,5 m²

Van groente naar groen: 100 jaar Bond van Volkstuinders

Tekst en fotografie: Anna ten Bruggencate

De toekomst van tuinpark Amstelglorie is nog steeds onzeker door de bouwplannen van de gemeente. Al eerder in de geschiedenis hebben aanleg van rijkswegen, bebouwing met huizen of prestigeobjecten ervoor gezorgd dat tuinen uit Oost moesten verhuizen, hun gebied zagen inkrimpen of helemaal zijn verdwenen. De expositie 'Volkstuinen in Amsterdam' in het Stadsarchief geeft inzicht in de geschiedenis van dit groene cultureel erfgoed.

Als gevolg van de Eerste Wereldoorlog (1914-1918) werd de toestand van de toch al in misere omstandigheden levende arme bevolking, zo slecht dat gezocht werd naar een oplossing voor het voedselprobleem. Het gemeentebestuur van Amsterdam besloot om gemeentegrond beschikbaar te stellen zodat mensen uit de arbeidersklasse hun eigen groente konden verbouwen. Omdat er behoefte was aan een organisatievorm, ontstond in 1917 de Bond van Volkstuinders.

In Amsterdam-Oost was veel gemeentegrond dat gebruikt kon worden voor tuinparken. Het eerste tuinpark in Oost was al in 1910 ingericht aan de Polderweg: Tuinwijk. Dit waren in eerste instantie 'nutstuinen', voortgekomen uit de acties van de Maatschappij tot Nut van 't Algemeen. Men had volop vrijheid in de beplanting, maar een tiende deel moest gereserveerd blijven voor bloemen en sierplanten. De tuinen waren niet zo groot: tien bij tien meter met vaak een klein huisje erop. Toen de grond aan de Polderweg een andere bestemming kreeg, moesten de tuinders verhuizen. De nieuwe locatie was langs de Oosterringdijk. De tuinen daar waren wel drie keer zo groot. Begin zeventiger jaren zorgden gemeentelijke plannen ervoor dat de Tuinwijkers opnieuw moesten vertrekken. Tuinwijk heeft tegenwoordig een mooie locatie in Amsterdam-Noord. Lees meer op www.tuinparktuinwijk.nl.

Klein Dantzig

Ook de tuinenparken Linneaus (verhuisd naar Driemond) en De Molukken (opgeheven) zijn uit Oost verdwenen. In Amsterdam-Oost zijn nu nog drie tuinenparken over: Klein Dantzig (naast Park Frankendael) een dagrecreatief park waar je niet mag slapen, en de parken Nieuwe Levenskracht (achter Park de Meer) en Amstelglorie (bij de Utrechtse brug), waar je mag overnachten van 1 april tot 1 oktober.

Vanaf 1921 kon tuinpark Klein-Dantzig (voorheen Volkstuinencomplex III) zich vestigen op een nieuw terrein langs de Ringdijk. Dit was het gebied van de voormalige hofstede Klein Dantzig aan de Ringdijk. Lange tijd konden de tuinders daar ongestoord werken; pas na de Tweede Wereldoorlog kwam er verandering in omdat het gedeelte tussen Ringdijk en Kamerlingh Onneslaan bestemd werd voor huisbouw. Lees meer op www.kleindantzig.nl.

Huisraad

Op initiatief van de grote voorvechter van volkstuinen Jan Vroegop, werd in 1933 tuinpark Nieuwe Levenskracht opgericht. De tuinen zouden alleen bevolkt worden door werklozen die hier door het bezigzijn met tuinieren, weer 'nieuwe levenskracht' konden opdoen. Van begin af aan gingen de tuinders zomers wonen op de tuin; ze moesten dan wel hun hele huisraad meenemen want er was geen geld om dat dubbel aan te schaffen. Tijdens de Tweede Wereld-

Samenwerken bij nieuwe beplanting Nieuwe Levenskracht

oorlog werden Joodse tuinders door de Duitsers afgevoerd en alle huisjes afgebroken. Zoals bij alle tuinparken, stond er geen boom meer na 1945 en waren de tuinen een ravage. Lees meer op www.tuinparknieuwelevenskracht.nl.

Een van de grootste parken van Amsterdam is Amstelglorie dat in de punt van Amsterdam-Oost is gesitueerd. Het werd pas in 1953 opgericht, ook weer door Jan Vroegop. Eerst lag het ver van de bebouwing kom en moesten de tuinders via een pontje over de Amstel om de tuin te bereiken. Plannen van de gemeente om het gebied van Amstelglorie te gaan bebouwen na 2020 zijn nog steeds niet van de baan. Lees meer op www.amstelglorie.nl.

Oases in de stad

Het tuinen is van noodzaak langzaam overgegaan in plezier-tuinieren. Het verenigingsleven zoals dat vroeger bestond met muziekkorpsen, toneelgezelschappen en sportactiviteiten is

ook veranderd; anno 2017 zijn er naast de traditionele Sinterklaas-, Kerst- en Paasfeesten ook educatieve activiteiten, kunstroutes en voor iedereen toegankelijke cursussen zoals natuurlijk tuinieren, bijhouden, kennis van kruiden en biodiversiteit. Via allerlei activiteiten wordt letterlijk 'het hek opengezet' voor een geïnteresseerd publiek. Bij de huidige tuinders is er meer bewustwording over de waarde van het groen in de stad, de bijzondere betekenis van de volkstuinen en de wens hun groene oase te willen delen met inwoners van Amsterdam.

Het archief van de Bond van Volkstuinders is ondergebracht in het Stadsarchief. Hierin zitten bijzondere documenten, foto's en brieven van tuinders. De tentoonstelling 'Volkstuinen in Amsterdam' (22 juni - 3 september 2017) is hiervan een presentatie. Tegelijkertijd verschijnt het boekje 'Groene vingers in Amsterdam. 100 jaar Bond van Volkstuinders' geschreven door journalist Trudy Admiraal. #

Een charismatisch defect

Tekst: Jan Molenaar

Op 5 april, de zesde aflevering van Dwars door Oost in de Jungle, was Eva Kelder te gast als schrijver uit Oost. Haar boek *Een charismatisch defect* was net daarvoor verschenen. Als inleiding bij het interview dat Arie van Tol met Eva Kelder voerde mocht ik als lezer iets over het boek opmerken. Waar het over ging en welke link er eventueel was met mijn eigen leven. In dit artikel doe ik hetzelfde, maar net iets uitgebreider.

Eva is een sprankelende persoon en erg openhartig en eerlijk. Dat wordt duidelijk uit het interview, maar ook uit het informele contact dat ik met haar had in de pauze. Het is grappig te vernemen dat haar loopbaan als schrijver is begonnen bij een cursus van Crea.

Mannen

Het centrale gedeelte van het boek gaat over de periode zestiger jaren vorige eeuw. De hoofdpersoon genaamd April leeft met haar Amerikaanse geliefde in een commune. Hij is een indrukwekkende persoonlijkheid maar net als bijna alle andere mannen in haar leven behandelt hij haar zonder respect. Samen met andere actievoerders komen ze tot een actie die haar lang zal achtervolgen. Het boek beschrijft haar jeugd en met name de slechte relatie met haar vader. In deel 2 maakt de lezer een stap in de

tijd, 40 jaar later. De hoofdpersoon is inmiddels dichter en leest haar bundels voor in het hele land. Deel 3 speelt zich af in de huidige tijd. April is inmiddels een vrouw van 68 en haar zoon is nu ook vader geworden. Helaas is ook de relatie met haar zoon moeizaam.

Onsympathiek

Deel 1 was voor mij nogal een worsteling. De zinnen zijn lang en ik vind ze nogal gekunsteld. De hoofdpersoon zijn stuk voor stuk onsympathiek of wekken ergernis op. Ik had de neiging April een schop onder haar achtere te willen geven voor het lijdzaam ondergaan van alle vernederingen en de passiviteit die van haar uit gaat. Ook bij de actie blijft ze in menselijk opzicht volkomen in gebreke. De actie en de vernederingen maken het eerste deel voor mij af en toe een beetje naargeestig.

In deel 2 begon ik enthousiaster te lezen. April komt uit de hippietijd de enige man tegen die een consequente warme band met haar had weer tegen. De beschrijving van deze opbloeiende verstandhouding is interessant en graag gun ik April ook wat liefde en genegenheid. Ook is het spannend of er nog meer bekend wordt wat zich bij de actie precies heeft afgespeeld en wat de rol was van deze aimabele man. Mijn betrokkenheid bij April versterkte zich verder in deel 3. Tot de laatste bladzijde bleef ik hopen dat het emotioneel en psychisch goed met haar komt.

Herkenning

Na het lezen bleef het boek me nog bezighouden. Ik herkende namelijk vooral de moeizame relatie met mijn vader. Echter had ik na zijn overlijden al snel de conclusie getrokken dat de per-

soonlijkheid van iemand in grote mate bepaald wordt door de opvoeding, de eigen ouders en positieve of negatieve gebeurtenissen in het verleden. Dus ik had mijn vader allang alles vergeven en ik hoopte zo dat April ook een goede band met haar zoon zou krijgen en ook haar gebeurtenissen een plek zou kunnen geven. Met mijn broer in de zaal was het mooi om dit over mijn vader te zeggen op 5 april, de dag waarop hij 35 jaar geleden stierf. #

ViiA Vita zkt. superduo

Schiet jij graag een medemens te hulp en sta je stevig in je schoenen?

Sluit je dan aan bij het ViiA Vita team!

ViiA koppelt jou aan een ander teamlid of je bent al een koppel. Samen help je buurtbewoners die verschillende problemen hebben. Het betreft vrijwilligerswerk voor 2 tot 4 uur per week / tweewekelijks. Wij bieden uitdagend vrijwilligerswerk, nieuwe ervaringen en inzichten. Daarnaast leuke uitjes, borrels, coaching, training en intervisie.

Meer informatie?

Projectleider Arianne den Haan
020 - 4952250 | 06 552 19 310
a.denhaan@vii.nl
www.vii.nl

HOME START
Thuis in gezinnen

Wil jij een gezin ondersteunen als vrijwilliger?

Zou je graag iets voor een gezin willen betekenen,... heb je per week een paar uurtjes tijd, wil je een 'luisterend oor' zijn (kleine dingen maken vaak een groot verschil). Dan heb jij in huis wat het verschil kan maken!

Bel voor een afspraak 06 - 35 115 537

Draag uw steentje bij aan de maatschappij en word vrijwilliger bij een bevlogen welzijnsorganisatie in Amsterdam Oost.

Dynamo zoekt voor de gebieden **Watergraafsmeer** & **IJburg** per direct

Enthousiaste bezoekvrijwilligers

- ▶ die eenvoudige zorg in de thuissituatie bieden
- ▶ die (ex)mantelzorgers praktisch ondersteunen
- ▶ die luisteren en praten met mensen die zich in moeilijke situaties bevinden of die zich eenzaam of geïsoleerd voelen
- ▶ die mensen ondersteunen die zorg behoeven of zorg verlenen
- ▶ die fungeren als vertrouwenspersoon voor mensen die behoefte hebben aan een klankbord
- ▶ die bewoners ondersteunen bij het (her)vinden en inzetten van hun eigen kracht
- ▶ die bewoners ondersteunen bij het vinden van nieuwe inspiratie en nieuw elan

De bezoekvrijwilliger combineert het bieden van eenvoudige zorg met het voeren van gesprekken over zingevingproblematiek. Hij/zij gaat met regelmaat op bezoek bij buurtbewoners van Oost en IJburg en biedt een helpende hand en een luisterend oor. Daarnaast is er aandacht voor en ondersteuning bij zingeving- en levensvragen.

Profiel van de bezoekvrijwilliger

- ▶ heeft belangstelling voor mensen met ingrijpende veranderingen in hun leven
- ▶ is trouw in zijn/haar bezoek
- ▶ kan goed luisteren naar levensverhalen van mensen
- ▶ heeft tijd en ruimte om een vertrouwensrelatie op te bouwen
- ▶ staat open voor nieuwe inzichten en levenswijsheden

Mogelijke gespreksonderwerpen

- ▶ familierelaties
- ▶ de zin van het leven & de plaats van het geloof of het ontbreken daarvan
- ▶ gezondheid en ziekte
- ▶ verwerken van verliezen
- ▶ het meedragen van pijnlijke en teleurstellende ervaringen

Geïnteresseerd?

Dan kunt u de volgende personen benaderen voor meer informatie:

Watergraafsmeer:

Natacha Sleijfer - nsleijfer@dynamo-amsterdam.nl - 06 44 97 49 19

IJburg:

Pieter Zanen - pzanen@dynamo-amsterdam.nl - 06 26 89 78 82

Dynamo vergoedt de kosten van uw VOG (verklaring omtrent gedrag), biedt trainingen en cursussen en heeft een leuke eindejaarsattentie voor u!

post
oost

Post Oost is hét participatiecentrum voor Amsterdammers uit Oost. Het adviseert over activiteiten in de buurt, bemiddelt naar vrijwilligerswerk en biedt een opstap naar werk.

Wijtenbachstraat 36 hs

ma - vrij 9 tot 17 uur | info@postoost.nl

Twitter @PostOost | Facebook PostOost | postoost.nl

Post Oost helpt je bij:

▶ het vinden van passend vrijwilligerswerk

Uurtje over? Doe iets voor een ander. Wij helpen je bij het vinden van vrijwilligerswerk dat écht bij je past.

▶ het zoeken naar een leuke activiteit

Spaans leren? Koken? Zingen? Wij weten wat Oost te bieden heeft. En we helpen je graag met het vinden van die ene activiteit.

▶ een opstap naar werk

Wil je aan het werk? Bij Post Oost helpen we je bij je CV en sollicitatiebrief, én volg je sollicitatietraining. Helemaal gratis!

postoost.nl

oost aan de slag

Majorette en trompetterkorps: nog steeds van deze tijd

Tekst: Melissa Plomp | Fotografie: Eddy Ellert / Petra Seel

Ooit kwam de fanfare regelmatig door de straat, de majorettes voorop, parmantig marcherend in hun pakjes, zwaaiend met hun batons. Menig meisje droomde er van één van hen te worden. Waar zijn ze gebleven? Nou, dichterbij dan je denkt, want in Oost oefenen The River Girls nog elke week hun pasjes als van ouds.

Tegenwoordig ken je de majorettes hooguit van de intocht van Sinterklaas. De groep majorettes die elke week oefent in een school in Oost, is dan ook niet zo heel groot. Maar enthousiast zijn ze wel. Vandaag zijn ze er niet alle twaalf - het is meivakantie -, toch zijn zeven meiden speciaal voor Dwars gekomen om te trainen. Gisteren hebben ze nog opgetreden op het Bredewegfestival, dat doen ze al bijna 30 jaar. De oorsprong van The River Girls ligt, de naam verradt het al, in de Rivierenbuurt, waar de vader van trainster Petra Seel de majorettevereniging in 1976 oprichtte. Toen Petra naar de Watergraafsmeer verhuisde, verhuisde de vereniging deels mee. Ze trainen nu één keer in de week in Zuid en één keer in Oost.

Trakteren op koek

De majorette, het muziekkorps, het is altijd een familiegebeuren geweest. Zo ook bij Petra: zij traint de majorettes, waaronder haar twee dochters, maar ze spelen ook in het muziekkorps, evenals haar man, zoon en schoonkinderen. 'Dat is dan ook gelijk het probleem van de leegloop bij dit soort verenigingen,' vertelt haar man Frank, die jachthoorn speelt, 'als er iemand om wat voor reden dan ook vertrekt, gaan er meestal gelijk een paar gezinsleden mee.' En nieuwe leden zijn moeilijk te krijgen. Petra vult aan: 'Wij komen nauwelijks nog op straat in onze buurt. Voor elk optreden buiten moeten vergunningen worden aangevraagd. Vroeger traden dit soort verenigingen elke week buiten op, bijvoorbeeld in winkelcentra. Dan werden de koppen geteld, want met deze optredens werden de verenigingen bekostigd. We treden vooral op buiten de stad. In de dorpen leeft het muziekkorps en de majorette nog veel meer. Maar zo ver van huis werf je geen nieuwe leden.'

Majorette zijn betekent niet alleen maar meemarcheren met het muziekkorps. De dames én sinds kort een jongen, beoefenen ook verschillende soorten twirl. Dan dansen ze op moderne muziek in een hoge zaal en laten er allerlei trucjes zien met hun batons. Vandaag oefenen ze hun individuele routines, morgen

Petra en haar man Frank stoppen veel tijd in hun verenigingen

staat er voor een aantal dames weer een wedstrijd op de agenda. De batons vliegen de lucht in. Gelukkig heeft de zaal een hoog plafond. Petra lacht: 'elke keer dat een baton het plafond raakt, moet er op koek worden getrakteerd, is de afspraak. Onze oefenlocatie in Zuid heeft niet zo'n hoog plafond. Daar krijgen we vaak koek!' En ja, af en toe landen ze op een hoofd.

De majorette, het muziekkorps, het is altijd een familiegebeuren geweest.

Bij wedstrijden treden ze solo op, maar als duo, ensemble of team kan ook. In maart werd het team nog derde tijdens het NK en twee jaar gelden zelfs eerste. Jolijn, Petra's oudste dochter heeft ook twee keer aan het EK meegedaan. Bij showtwirl wordt er op zelfgekozen muziek een thema opgevoerd. Daarbij gebruiken ze ook attributen. 'Dat is een hoop gesleep,' zegt Petra, 'Eén van de

meiden had bijvoorbeeld een driedimensionale boom met lampjes erin als decor. Voor het legerthema, dat we vandaag ook oefenen, moeten we een zwaar legernet en neggeweren meenemen, net als zandzakjes.' Dat twirlen altijd lief en meisjesachtig is, is een misvatting, het kan dus ook stoer zijn. De jongste, Angelina van vier, met een roze pakje en glitters op haar gezicht, komt mee met moeder Moniek. Raimunda heeft net iets meer tijd nodig om haar routines te leren, maar met veel aandacht en geduld van de trainster doet ze niet onder voor de rest.

Natuurnoten

Elders in de school oefent het Wierings Trompetter Korps. Met Dodenherdenking staan er verschillende optredens op de agenda. Een aantal majorettes is aangeschoven met hun slag- of blaasinstrumenten. Er missen een paar van de negen slagwerkers vandaag, maar de marsen die ze oefenen dreunen door de zaal. Een stuk lieflijker klinken de twee lyra's, die bespeeld worden door Moniek en Ruby. Verderop oefenen de blazers. Normaal zijn er vier trompetten en zes jachthoorns. Vandaag ruilt Stefan zijn jachthoorn voor het eerst in voor een sousafoon. Dat is zo'n hele grote soort

De dames bij de wedstrijd, v.r.n.l.: Jolijn, Moniek, Marije, Melissa en Seema

van tuba. Deze is van kunststof en weegt gelukkig een stuk minder dan de koperen, van wel 15 à 20 kg, maar het kost evenzogoed een hoop lucht om er geluid uit te krijgen. Stijn is de oudste van het muziekkorps. Zij oefent nog mee, maar loopt niet meer mee op straat. De blaasinstrumenten hebben geen ventielen, daardoor kunnen ze alleen natuurnoten spelen, die ze moeten maken met hun mond. Ze willen ook met ventielen gaan proberen, om populairdere liedjes te kunnen spelen en zo ook meer jongere muzikanten aan te trekken.

Na een korte pauze gaan alle vijftien muzikanten naar de gymzaal om samen wat te laten horen. Wat doet het Wierings Trompetter Korps eigenlijk in Amsterdam Oost? Petra en Frank lachen. 'We heten zo, omdat we ooit naar een sponsor, de Echo, vernoemd zijn. Toen dat het Wieringer Weekblad werd, werden wij het Wierings Trompetter Korps. Dat is nooit meer veranderd. We zijn trouwens officieel een jachthoornkorps.' Binnen musiceren ze nog even verder, buiten is het stil. #

Na de pauze oefenen alle vijftien muzikanten

The River girls: ma (Zuid) en woe (Oost), beginners 18.30 - 19.15 uur, € 7,50 per maand, gevorderden 19.15 - 21.00 uur, € 10,- per maand.
The River Girls: <https://goo.gl/ZCXMPq>
Wierings Trompetter Korps: <https://goo.gl/R3hX35>

De slagwerkers aan het oefenen op hun marsen

Stijn loopt niet meer mee, maar oefent nog wel met haar jachthoorn

Moniek en Jolijn oefenen hun routine voor de aanstaande wedstrijd

De nieuwe wijkzorg: kraakhelder en ondoorgrondelijk

Tekst en fotografie: Arie van Tol

De wijkzorg is sinds 1 januari 2015 een gemeentelijke kwestie. Grote organisatorische veranderingen voltrekken zich sindsdien, soms abrupt, soms geleidelijk. Met telkens nieuwe centrale begrippen bewijst Amsterdam nog zoekende te zijn. Na woorden als kanteling en wijktafels staan nu triage en Alliantie Wijkzorg centraal in de lokale zorgvisies.

Sloop van het Willem Dreeshuis, ouderen wonen langer thuis.

Op 6 april j.l. was de kick-off van Alliantie Wijkzorg Oost. De conferentie in zalen van het Tropenmuseum was bedoeld om medewerkers uit de zorg te informeren en om van die medewerkers input te verkrijgen voor een jaarplan 2017.

Uitwisseling van ervaringen over een specifiek onderwerp of een casus, vormde de hoofdmoot van de middag. Inleidingen waren er onder andere van Marie-José Driessen en Martin Stam. De eerste is projectleider Anders Kijken Anders Doen, de tweede was jarenlang lector aan de Hogeschool van Amsterdam en gespecialiseerd in outreachend werken: de hulp naar mensen toe brengen.

De klant

Organisatorische veranderingen gaan zelden ongemerkt voorbij aan klanten. Een onderzoek naar de tevredenheid van zorgconsumenten zou een relevanter beeld geven van de effecten van de laatste ontwikkelingen. In een volgend nummer van Dwars zal de weerslag van een bescheiden onderzoek onder bewoners in Oost te vinden zijn. In onderstaande tekst leest u de visies en commentaren van bestuurders, ambtenaren en werkers in de zorg met daarin weerspiegelt hoe zij de participatiesamenleving opvatten. De principes van zo'n samenleving raken bij hen steeds vertrouwd: de klant

heeft de regie en die wil als het even kan informele zorg. De 'zorgzame samenleving' was vooral eindeloos pampere. Dat was niet goed voor de klant. De eensgezindheid lijkt immens bij de kick-off.

Anders Kijken

De bezuiniging op zorgkosten is secundair, de Kanteling van de dienstverlening is vooral ideologisch, heet het. De professionals benadrukken de inzet van eigen kracht en eigen verantwoordelijkheid van burgers en hun omgeving, het stimuleren van de zelfredzaamheid. Als die zelfred-

nodig. Marie-José Driessen laat met schema's en metaforen zien hoe met AKAD de ondersteuning van de klant verandert. Medewerkers uit de formele en informele zorg schuiven eens in de 6 weken aan bij de zogenaamde wijktafels - in Oost zijn er daarvan zo rond de tien - om de zorgvragen van cliënten te bespreken.

De praktijk is natuurlijk weerbarstig. De cliëntbesprekingen zijn vaak vrijblijvend, er ontstaat niet gemakkelijk een gedeelde verantwoordelijkheid. Bij onduidelijke of zeer complexe casussen dreigt het

de 'zorgzame samenleving' was vooral eindeloos pampere

zaamheid ontoereikend is, beveelt men het gebruik van algemene voorzieningen in plaats van (dure) individuele hulp sterk aan.

Bij het brede gesprek, dat niet langer keukentafelgesprek mag heten, is de medewerker niet meer bezig met het afhandelen van vragen, maar met het identificeren van de klantvraag. Met de werkwijze Anders Kijken Anders Doen (AKAD) komt er nog een element bij. Het vormgeven aan de Kanteling en bijvoorbeeld het komen tot een duidelijke klantvraag kan niet langer 'alleen' met de eigen organisatie, andere organisaties zijn

netwerk niet verder te komen dan het delen van onmacht. Het in het leven roepen van de Alliantie Wijkzorg Oost, een dwingend samenwerkingsverband, moet dit probleem oplossen. Bij triage - dat hier de betekenis krijgt van het snel, multidisciplinair en niet vrijblijvend beoordelen van de vastgelopen casus - beslist de alliantie uiteindelijk welke organisatie eindverantwoordelijk is voor de problematiek in het betreffende geval. Of de oplossingspraktijk bij moeilijke gevallen daarmee sterk afwijkt van die van vroeger is maar de vraag.

Van formeel naar informeel

'Co-creëren tussen formeel en informeel vraagt een nieuwe manier van leren, ontwikkelen op de werkvloer.' Dit statement staat aan de basis van het verhaal van Martin Stam, dat merkwaardigerwijs kraakhelder en ondoorgrondelijk tegelijk is. Want beter samenwerken is natuurlijk goed en gewenst, ook als het nu co-creëren heet. Maar hoe verandert het gesprek met de klant daardoor, wat moet anders?

Een informeel persoon zal vaker het gesprek met de klant ondersteunen. De verschuiving van formeel naar informeel is de essentie, van betaald werk naar vrijwilligerswerk. De nieuwe manier van 'leren' betekent voor de professional het gelaten ondergaan dat een vrijwilliger bepaalde taken nu overneemt, weliswaar in een goed samenwerkingscontact. Dit betekent dat de vrijwilliger meer verantwoordelijkheid krijgt en meer kennis nodig heeft. Maar het betekent vooral dat de vrijwilliger in een hulpverleningsrelatie is terechtgekomen. Dat is wat ik de afgelopen jaren zag en waar in gemeentelijke visies ietwat verhuuld op bedoeld wordt. Martin Stam zegt het ergens onomwonden: 'Meer resultaat in de nulde en eerste lijn betekent minder behandelen, uitkeren en opsluiten, dus minder tweede lijn.' Hij onderscheidt daarbij individuele hulpverlening, zoals schuldhulp en maatschappelijk werk, collectieve hulpverlening, zoals Alzheimercafé en Stadsdorp, individuele activering zoals dagbesteding, buddy's en maatjes en collectieve activering, zoals Resto van Harte en de Meevaart. Op al die terreinen is sprake van een krimpende groep professionele uitvoerders en een groeiend vrijwilligerslegioen.

Anders Denken

Martin Stam onderscheidt vijf krachten in het sociale domein: burgerkracht (mantelzorgers, vrijwilligers, ervaringsdeskundigen), beroepskracht (professionals), stuurkracht (leidinggevenden, beleidsmakers), kenniskracht

(opleiders, onderzoekers) en ondernemerskracht (sociale ondernemers). Zij moeten allen leren iets anders te doen dan wat zij gewend waren.

De laatste jaren werkte de zorg met een 'uniform rationeel model', iedereen werkte volgens dezelfde procedures en werkwijzen. Hierdoor kon de overheid de zorg beter controleren. De nadruk op het controleren moet nu zo snel mogelijk plaats maken voor de nadruk op het van elkaar leren, het zogenaamd 'pluriform relationeel model'. Bijvoorbeeld het denken in doelgroepen en labels zoals 'gek' of 'gevaarlijk' is passé. De focus komt te liggen op wat de klant wel kan, de ontwikkelbehoefte, in plaats van op wat hij niet kan, de zorgbehoefte.

Het gaat niet meer om het bewezen effect van een methode, evidence based, maar om de beleving, ervaringen, netwerken en aspiraties van de klant.

Martin Stam vervolgt zijn betoog: 'Productgericht en meetbaar zijn niet langer heilige grootheden, procesgericht moeten de hulpverlening en activering zijn, een samenspel van krachten. Dan tenslotte is werk van buitenaf, deductief, van bovenaf en individueel-specialistisch verleden tijd en werk van binnenuit, inductief, van onderaf en samen het nieuwe adagium.'

De vanzelfsprekende toon die Martin Stam aan zijn verhaal meegeeft maakt het gesproken woord van hem overtuigender dan wanneer het zo op papier staat. 'Er zit allemaal best wat in, wat ie zegt,' is meermalen mijn gedachte op die middag van de kick-off. Nu ik zijn sheets en bovenstaande tekst overlees, is toch vooral de gedachte: 'Maar in hoeverre hebben deze schema's en organisatorische overpeinzingen werkelijk te maken met de praktijk? In hoeverre remmen bijdragen als die van Marie José Driessen en Martin Stam juist het kritische geluid van medewerkers in de zorg?' #

Reageren? Graag! arievantol@tiscali.nl

De martelaren van Gorcum in deze tijd

Levensbeschouwingen in Oost deel 4

Tekst: Mirjam Ringer | Fotografie: Gerard Valentijn

Godsdiensttwisten en grote maatschappelijke veranderingen. De martelaren van Gorcum vielen er aan ten prooi, zoals zo vele mensen ook nu nog. Daarom vindt pastor Coen van Loon van de Hofkerk de viering van de diaconie op 9 juli belangrijk.

Als ik om 9 uur 's ochtends de Hofkerk op de Linnaeushof binnenstap, is het daar al een drukte van belang. Vanwege de regen en de kou is dit jaar het Bredewegfestival verplaatst en de kerk wordt vanavond bevolkt door honderden mensen uit de Watergraafsmeer en de rest van Amsterdam Oost. Pastor (met één o!) Coen van Loon ontvangt mij. De Hofkerk is oorspronkelijk genoemd naar de Heilige Martelaren van Gorcum en werd gebouwd in de jaren 1927 tot 1929. Het heeft de monumentenstatus. Niet geheel onterecht, of je het gebouw nu mooi vindt of niet, het is een bijzonder markant gebouw in Oost. En ook de plek, op een hof tussen twee straten in waar een bijzondere rust heerst, is de moeite waard. Op de hof staan nog meer gebouwen die bij de rooms-katholieke parochie behoord, zoals een klooster en een school.

Tegenwicht

De gebeurtenissen met de martelaren van Gorcum hebben plaatsgevonden in 1567. In die tijd vielen vele onschuldige mensen ten offer aan grote maatschappelijke veranderingen en godsdiensttwisten. Een vergelijking met onze tijd ligt voor de hand en dat is de reden om de martelaren op de

agenda te zetten. Een verschil met onze tijd is dat, in Nederland althans, de invloed van de kerk niet ver reikt. De pastor organiseert met anderen vanuit verschillende levensovertuigingen een viering op 9 juli. Deze viering moet een tegenwicht bieden tegen de vijandigheid tegenover andersdenkenden die een onderdeel lijkt te zijn geworden van onze maatschappij.

Verstrengeling

Een vraag die steeds weer naar voren komt tijdens dit interview, is de vraag op welke manier de kerk relevant kan zijn in de huidige maatschappij. De kern van de christelijke leer is volgens Coen: heb je naaste lief als jezelf. Van Loon benadrukt dat christenen deze opdracht aan het Jodendom hebben ontleend, of sterker nog, dat Jezus, als jood, een permanente verstrengeling van de liefde voor God en de liefde voor de mens benadrukte. Dat was nu eenmaal zijn traditie. Jezus zei ook: ga de wereld in, vertel daar het woord van God. Dat is dus volgens pastor Coen van Loon ook de taak van de hedendaagse kerk. De huidige paus benadrukt ook dat je als christen de straat op moet.

Pastor Coen van Loon

Schaalvergroting

Maar dan is het nog niet meteen duidelijk wat je als pastor en parochiaan te doen staat. Eeuwenlang hebben monniken en nonnen de taak gehad ziekenhuizen en scholen op te richten en te leiden, maar die taak is overgenomen door de staat. Monniken en nonnen zijn er haast niet meer. Alleen zorgen voor de liturgie, de dienst in de kerk en voor de leden van de kerkgemeenschap, is niet voldoende; het spreekt ook heel veel mensen niet aan. De kerken in Amsterdam Oost lopen dan ook leeg en een schaalvergroting dreigt. Dat zou betekenen dat hier nog

een aantal rooms-katholieke kerken verdwijnen. Al enkele generaties weten we niets meer van de tradities die mensen in vorige eeuwen inspireerden en steunden of wat een katholieke kerk voor mensen kan betekenen. Het goede nieuws is dat er nu meer openheid is in de kerk en dat we de ander niet meer als vijand zien. En dat er samenwerking is tussen de kerken in Oost op het gebied van de diaconie zoals Dwars al eerder berichtte. #

Van de wijktafel: Visio

Tekst: Gerry Stegeman | Fotografie: Visio

Als ambulant begeleider vanuit Visio ben ik één van de deelnemers van het wijktafeloverleg. Een keer in de zes weken schuif ik aan bij alle deelnemers op het gebied van welzijn en gezondheid in de Dapperbuurt.

Bij Koninklijke Visio, expertisecentrum voor slechtziende en blinde mensen, kan iedereen terecht met vragen over slechtziend of blind zijn. Visio biedt informatie en advies, maar ook verschillende vormen van onderzoek, begeleiding, revalidatie, onderwijs, arbeid en wonen. Deze diensten zijn er voor mensen die slechtziend of blind zijn, ook als zij daarnaast een verstandelijke, lichamelijke of andere zintuiglijke beperking hebben. Persoonlijk en professioneel betrokken kunnen bij Visio terecht voor informatie en deskundigheidsbevordering.

Ambulant

Wie blind of slechtziend is wordt vaak geconfronteerd met praktische huistuin-en-keuken-vragen. Men vraagt zich af of zelfstandig wonen haalbaar is of blijft. Ambulante begeleiding is één van de diensten van Visio. De ambulante begeleiders zijn geschoold in het begeleiden van mensen met een visuele handicap en ondersteunen in het zelfstandig wonen op een praktische en actieve manier en komen aan huis.

De begeleidingsvragen kunnen heel divers zijn. Denk bv. aan het organiseren van post, administratie en financiën, coördineren van hulpverlening, het signaleren van hulpvragen met betrek-

king tot het vinden van en omgaan met hulpmiddelen, het opbouwen van sociale contacten, het signaleren en bespreken van oplossingen voor praktische en emotionele problemen, het zoeken naar een passende vrijetijdsbesteding etc. De ambulante woonbegeleider is goed op de hoogte van alle mogelijkheden binnen Visio. Dat betekent dat er bij vragen altijd een verwijzing naar andere diensten binnen of buiten Visio mogelijk is.

Spreekuur

Daarom is het voor ons erg prettig dat we aan kunnen schuiven bij het wijktafeloverleg. Ik leer er collega's van andere instellingen kennen en weet daardoor wie ik voor welk probleem in kan schakelen. Daarnaast hoor ik wat er aan activiteiten in de buurt georganiseerd worden en kan ik daar mijn cliënten op attent maken of actief aan mee laten doen. Ook kan ik binnen Visio aangeven waar men in de wijk behoefte aan heeft en kunnen we kijken of we daar vanuit Visio op in kunnen spelen. Bijvoorbeeld meer in de wijk zichtbaar aanwezig zijn. Daarom kunt u sinds kort voor informatie en advies ook terecht op het inloopsprek uur van Visio in de Openbare Bibliotheek Linnaeus in Amsterdam, elke 2e dinsdag van de maand van 10.00 tot 12.00 uur. De start was op 9 mei 2017. De professionals van Koninklijke Visio kijken dan samen met u naar de mogelijkheden passend bij uw persoonlijke vraag. En u kunt kennismaken met een aantal hulpmiddelen. Mocht u vragen hebben over de ambulante begeleiding kunt u daar terecht of u kunt contact opnemen met ons cliëntservicebureau via 088 585 85 85. En verder als u ideeën heeft voor activiteiten voor blinden en slechtzienden in uw buurt dan horen we dat natuurlijk ook graag. #

Visio geeft informatie aan slechtzienden

Thuis uitzielen is modern

Tekst: Ouderen Advies Raad Oost

Uitzielen in een ziekenhuis? Een verouderd idee! Hoe vangen we mensen op die nauwelijks hersteld zijn? Naast ziek zijn, geeft het geregeld erom heen veel onrust. Ons zorgsysteem is ingewikkeld, soms krijg je een rekening voor de zorg, soms niet. De Ouderen Adviesraad Oost tracht het zorgsysteem begrijpelijk te maken. Wie op de hoogte is, maakt zich minder zorgen.

De Ouderen Advies Raad Oost bespreekt op de maandelijkse bijeenkomsten meestal ook onderwerpen die met ziekte en zorg te maken hebben. In dit artikel komen drie onderwerpen aan de orde. Eerst geven wij een korte verduidelijking hoe het systeem werkt. In het tweede deel gaan wij in op een nieuwe voorziening die de overgang van ziekenhuis naar thuis gemakkelijker maakt. Als laatste onderwerp besteden wij aandacht aan het zogenaamd buurtziekenhuis.

Rijk, gemeente of zorgverzekering

Zorg betreft vaak een dienstverlening die door het Rijk aan de gemeente is toevertrouwd. Dat geldt bijvoorbeeld voor hulp bij het huishouden en andere zaken die via de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) zijn geregeld. Voor deze WMO-hulp betaalt u, afhankelijk van het inkomen van uw huishouden, een eigen bijdrage. Alleen de langdurige zorg in een instelling voor de zwaarste gevallen, vergoedt het Rijk. Alle inwoners van 18 jaar en ouder zijn hiervoor verplicht verzekerd. De gewone gezondheidszorg van de huisarts of de wijkverpleegkundige, vergoedt de zorgverzekering en is voor de patiënt 'gratis'. Opname in een ziekenhuis of het raadplegen van een medische specialist loopt ook via de zorgverzekering. Voordat de verzekering echter deze kosten vergoedt, betaalt de patiënt eerst zelf het deel dat het eigen risico is. Jaarlijks stelt de minister de

Na thuiskomst stelt de wijkverpleegkundige samen met de patiënt een zorgplan op

hoogte van dit eigen risico vast. Een ingewikkeld systeem, dat bovendien onredelijk is. Wie veel ziek is, heeft dubbel pech: het ziek zijn maar ook nog eens het opsoepere van het eigen risico.

De kans dat u als oudere te maken krijgt met een ziekenhuisopname, neemt met de leeftijd toe. Van de 80-jarigen ondergaat jaarlijks één op drie een, meestal korte, ziekenhuisopname. Zij worden medisch

opgelapt en dan zo snel mogelijk ontslagen, zonder veel navraag naar de omstandigheden thuis. De Amsterdamse ziekenhuizen hebben te weinig capaciteit. Met het feit dat ouderen vaak alleen wonen en dat een behandeling in het ziekenhuis hen sterk kan verzwakken, houdt men weinig rekening. Het budget dat een ziekenhuis per ziektegeval mag uitgeven is belangrijker. Uit onderzoek bleek dat 30% van de kwetsbare ouderen binnen drie maanden na een ontslag uit een ziekenhuis opnieuw werd opgenomen, vaak in slechtere toestand dan bij de eerste opname. Een niet onbelangrijk deel van deze groep overleefde die tweede opname niet. Er was in veel gevallen onvoldoende nazorg.

Transmurale Zorgbrug
Daar komt nu verandering in. Medewerkers van het AMC hebben een zorgmodel ontwikkeld dat bijdraagt aan een goede overgang van ziekenhuis naar huis: De Transmurale Zorgbrug. Dat model is tot stand gekomen met hulp van het Nationaal Programma Ouderenzorg en de ouderen van de AMC-monitorgroep. In het project 'Transmurale Zorgbrug' wordt aan die nazorg grote aandacht besteed met als doel dat de levensverwachting van ouderen, die een ziekenhuisopname achter de rug hebben, omhoog gaat. Het project is, omdat een tweede opname niet, of niet zo snel weer nodig is, kosten-

besparend. Dat is mooi, maar belangrijker is dat ouderen de hulp via deze Transmurale Zorgbrug heel erg waarderen. Hoe werkt de Transmurale Zorgbrug? Voor het ontslag worden zaken die van belang zijn uitgebreid en helder met de patiënt besproken. Daarbij komt ook de mogelijkheid aan de orde om gebruik te maken van de Transmurale Zorgbrug. De zorgverzekering betaalt die hulp, die is dus voor de patiënt gratis. Wie op het aanbod ingaat, krijgt meteen een wijkverpleegkundige. De patiënt kan zelf aangeven welke zorgorganisatie de voorkeur heeft. Het ziekenhuis regelt dat dan zo goed mogelijk. Indien mogelijk komt de wijkverpleegkundige naar het ziekenhuis en krijgt daar informatie over de nazorg. Op de dag na thuiskomst bezoekt deze wijkverpleegkundige de patiënt en stelt samen met de betrokkene een zorgplan op. Alle zaken rond verzorging en huishouden worden zo geregeld. In de eerste week na het ontslag uit het ziekenhuis komt de wijkverpleegkundige nog een keer langs. Als er problemen zijn neemt zij de nodige maatregelen. In de loop van de volgende zes maanden brengt de wijkverpleegkundige nog enkele malen zo'n controlebezoek.

Hoe nu verder met dit project? De geschetste nazorg voldoet aan de verwachtingen. Iedereen is tevreden en het is dan ook onbegrijpelijk, dat de invoering zo traag gaat. Dat is ook in Amsterdam het geval. Veel ouderen zijn niet op de hoogte van het bestaan van de Transmurale Zorgbrug. En er zijn ook ziekenhuizen waar deze 'zorgbrug' wel is ingevoerd, maar waar aan de kwetsbare ouderen niet gevraagd wordt of er behoefte is aan die hulp. De OAR heeft van de ouderenmonitorgroep AMC nu het verzoek gekregen om u op de hoogte te brengen van de Transmurale Zorgbrug. Gaat u op bezoek bij een oudere die in een ziekenhuis is opgenomen, of betreft het uzelf: vraag naar deze nazorgmogelijkheid! Wij horen ook graag uw ervaring.

Wij doen dus een beroep op u. Door bekendheid te geven aan deze Transmurale Zorgbrug helpen wij een groot aantal kwetsbare ouderen. En uiteraard is het niet uitgesloten dat u zelf ook wel eens gebruik zou kunnen maken van deze brug.

Het buurtziekenhuis
Het tekort aan 'bedden' in de bestaande Amsterdamse ziekenhuizen is structureel.

Te vaak moeten patiënten tevreden zijn met een opname in een ziekenhuis buiten Amsterdam en krijgen ouderen daardoor te maken met dokters die weinig van de patiënt afweten. Huis- en buurtgenoten komen vanwege de afstand minder op bezoek. Toen bekend werd, dat het AMC een tweede ziekenhuis in Zuidoost zou openen, is in de werkgroep 'zorg' van het Platform Ouderen Amsterdam besproken, dat dergelijke 'buurtziekenhuizen' ook elders in de stad wenselijk zijn. We hebben deze wens voorgelegd aan de desbetreffende gemeenteraadsleden. Zij vonden het een goed idee. Inmiddels is er in de Binnenstad een groep ouderen bezig om op het Binnengasthuis-terrein zo'n voorziening te promoten. Voor ons stadsdeel zou een dergelijke voorziening heel wel passen in de Sluisbuurt op het Zeeburgereiland. Vanaf die plek is de afstand naar het OLVG of naar het BovenIJ ziekenhuis groot. De gemeente wil binnen tien jaar in de Sluisbuurt ruim 5.000 woningen tot stand brengen. Zo'n buurtziekenhuis komt dus heus wel vol. En daarmee sluiten we af. Het zorgaanbod in Amsterdam kan optimaal worden als alle instanties en de (toekomstige) patiënten met elkaar de mogelijkheden bespreken en uitvoeren. Bruggenbouwers, dat willen wij zijn. #

Meer info vindt u op onze website www.oar-oost.nl

Colofon

Dwars door de buurt is een onafhankelijke lokale krant die in 2017 zeven keer zal verschijnen. De krant wordt huis aan huis verspreid in de buurten van Oud-Oost (Oosterpark-, Transvaal- en Dapperbuurt) en Watergraafsmeer in Amsterdam-Oost. Op meerdere openbare plekken in Oost liggen exemplaren om gratis mee te nemen. De oplage is 25.000.

Dwars 194 verschijnt vrijdag 30 juni, de deadline voor uw bijdrage is donderdag 8 juni 2017.

Adresgegevens:

Wijtenbachstraat 36 hs
1093 JC Amsterdam
tel. nr.: 06 - 428 078 05
e-mail: dwarskrant@gmail.com

Kernredactie:

Anneke Hesp, Arie van Tol,
Melissa Plomp en Rose Bartholomé

Opmaak:

Frits van den Akker, Robert Nieman
en Ron de Wit

Medewerkers:

Anna ten Bruggencate, Annemarije Pronk, Ans van de Scheur, Carolien van Welij, Connie Dekker, Daan van Pagée, Dick Feenstra, Dineke Rizzoli, Eddy Ellert, Gerard Valentijn, Hans Heitgeert, Hans van den Bosch, Hella de Groot, Jaap Kamerling, Jan Molenaar, John Prop (voorpagina), Judith Lammers, Kirsten de Wit, Mats van Soelingen, Méland Langeveld, Mirjam Ringers, Noortje Blauw, Ruud Meijer, Sjaak Brokx, Suzy van der Wal, Ton Hendrix, Veronica van Roon en Wil Merkijs.

Bestuursleden

Stichting Dwars door Oost:
Arie van Tol, Mike de Kreek en Tim Stok

www.oost-online.nl:

Stan Polman

Redactionele bijdragen:

Dynamo, Viia, HJS, OAR en !Woon

Druk: Rodi Rotatiedruk

Specialisten in mens-
en milieuvriendelijke
producten

Zondag geopend van 11.00 - 18.00 uur

Agenda

Buurtpunten in Oost:
Voor alle vragen waar u alleen niet uitkomt. Voor informatie over vrijwilligerswerk, activiteiten in de buurt, mantelzorgondersteuning, administratie sorteren en uw financiën.

Dapperbuurt
Buurtpunt Dapperpunt
De Gooyer, Von Zesenstraat 298, woensdag 10.00-11.30 uur

Transvaalbuurt
Buurtpunt Transvaal
Hofmeyrstraat 67, vrijdag 10.00-12.00 uur

Oosterparkbuurt
Buurtpunt Kastanjehof
Kastanjeplein 60, donderdag 13.00-15.00 uur

Buurtpunt Oosterpark
's Gravesandplein 19, dinsdag en donderdag 9.00-12.00 uur

Watergraafmeer
Buurtpunt Het Brinkhuis
Landbouwstraat 63, maandag 14.00-16.00 uur

Buurtpunt Watergraafmeer
Kamerlingh Onneslaan 34 hs, donderdag 9.30-11.30 uur

Buurtpunt 't Hoekhuys
Fizeastraat 3, dinsdag 12.00-14.00 uur

Ijburg
Buurtpunt Ijburg
Ijburglaan 727, maandag 9.30-11.30 uur

Budgetpunt Ijburg
Ed Pelsterpark 8, woensdag 9.30-11.30 uur

Activiteiten Dynamo o.a.:
- buurtrestaurants
- sporten
- gezond leven
- weerbaarheid
- Hulp aan mantelzorgers
- Alzheimer café
- financiën
- wonen
- computerlessen
- vrijwilligerswerk
- peuters
- Talentent naschoolse activiteiten
- tieners en jongeren

Kijk op:
www.dynamo-amsterdam.nl
telefoon 020 46 09 300
info@dynamo-amsterdam.nl
facebook Dynamo beweegt tot meedoen
twitter @Dynamo020

Voor jongeren:
www.dynamojongeren.nl

Vraag en aanbod van en voor bewoners: www.buuv.nu

Opstap naar werk, vrijwilligerswerk en activiteiten:
www.postoost.nl

Vrijwilliger bij Dynamo

Links Dineke Rizzoli

Bij Dynamo kun je alle kanten op als vrijwilliger. Dineke Rizzoli is al vijftien jaar met veel plezier vrijwilliger bij Dynamo.

Dynamo zorgt ervoor dat iedereen actief kan deelnemen aan de samenleving en stimuleert mensen hun capaciteiten en talenten te ontdekken. Vrijwilligerswerk werkt hierbij twee kanten op: het kan de geïsoleerde mens weer

citeiten en talenten te ontdekken. Vrijwilligerswerk werkt hierbij twee kanten op: het kan de geïsoleerde mens weer

mee laten doen in zijn sociale omgeving en vrijwilligers kunnen bijvoorbeeld als maatje iemand uit zijn isolement trekken.

Honderden vrijwilligers
Bij Dynamo zijn ongeveer vijfhonderd vrijwilligers actief, op vele plaatsen in verschillende functies. Zo zijn er voorleesoma's, cheffoks voor het buurtrestaurant, huiswerkbegeleiders, taalcoaches en mantelzorgcoaches voor migranten. Dineke: 'Ik zit zelf in de Vrijwilligersraad, een klankbord voor alle vrijwilligers. Daarnaast ben ik vrijwilliger in het Open Leercentrum. Hier geef ik begeleiding aan mensen die graag willen leren via de computer en daar soms hulp bij nodig hebben. Het gaat dan bijvoorbeeld om digitale cursussen Nederlands en Computerkennis.'

Maar dat is nog niet alles wat Dineke voor Dynamo doet. Ze verzorgt samen met anderen ook de foto's voor de buurtkrant 'DWARS door de buurt' en werkt mee aan de verhalenwebsite www.geheugenvanoost.nl. Hierbij is wekelijks een open inloop en ook de fotoverhalenclub waar zij inzit komt eenmaal per week bij elkaar. 'We werken dan allemaal aan een bepaald project. De verhalen komen vervolgens op de site. Ook maken we vaak een YouTube-film en gaan we op excursie.'

Dineke: 'Ik vind het prettig iets voor anderen te kunnen doen. Bovendien geeft het mij zelf ook gezelligheid, gezelschap en nieuwe, ook langdurige contacten.' Wil jij ook graag iets betekenen voor de stad? Kijk dan voor meer info op www.dynamo-amsterdam.nl.

Welkom in het Parkhuis

Langs de Middenweg, ter hoogte van Betondorp, hangt een spandoek aan de kant van Park de Meer (Watergraafmeer). 'Welkom in het Parkhuis' staat er op dit spandoek. Maar wat gebeurt er eigenlijk in dat Parkhuis?

Huiskamer voor de buurt
Het Parkhuis heeft een huiskamer voor bewoners uit Park de Meer, Betondorp en Middenmeer. Buurtbewoners kunnen dagelijks terecht tussen 10.00 en 16.00 uur voor een kop koffie, een praatje en voor informatie over activiteiten in de buurt. De ruime huiskamer beschikt over een professionele keuken. Bewoners die het leuk vinden, kunnen hier samen koken voor elkaar en voor buurtbewoners. Elke dinsdagavond maken dove leerlingen van zorgorganisatie Philadelphia een lekkere en gezonde maaltijd voor buurtbewoners. Voor het vriendelijke bedrag van € 4,50 kunt u aanschuiven bij dit buurt diner.

Centrum voor de buurt, door de buurt
Het Parkhuis is naast de huiskamer een centrum voor groepen om te bewegen, dansen, schilderen en meer. De activiteiten vinden plaats in één van de twee grote zalen.

Er is ruimte voor nieuwe groepen. Bel of mail Raymond Chrispijn van Dynamo, [rchrspi@dynamo-amsterdam.nl](mailto:rchrspi@j@dynamo-amsterdam.nl), 06 49 35 63 47.

Muurschildering
Op de hoek van de Anfield-road en Wembleylaan is een reusachtige muurschildering van Johan Cruyff verschenen. Het ligt aan de rand van de wijk waar het voormalige stadion De Meer van Ajax ooit huisde en tegenover Betondorp waar Cruyff ter wereld

kwam. De muurschildering is aangebracht, op de zijmuur van het appartementencomplex van woningbouwvereniging De Alliantie, door de Braziliaanse kunstenaar Paulo Consentino. Het dertien meter hoge en negen meter brede ontwerp is een beeltenis van Cruyff en tot stand gebracht door de Cruyff Foundation en verffabrikant Akzo Nobel. De vrijwillige gastheren en gastvrouwen en Dynamo hebben de werkzaamheden van de kunstenaar daar waar nodig gefaciliteerd vanuit Het Parkhuis. De huiskamer van Het Parkhuis stond tijdens de werkzaamheden open voor de kunstenaars, vrijwilligers, buurtbewoners die betrokken zijn bij het maken van de muurschildering. #

Er is door veel mensen meegewerkt aan de muurschildering

Pak je voordeel

Meer Amsterdammers krijgen sneller goede hulp bij geldproblemen. Dat blijkt uit cijfers van de gemeente Amsterdam. Wie te maken krijgt met problematische schulden komt daar vaak niet zelf uit. Snelle hulp is dan erg belangrijk. Wethouder Vliegthart (Sociale Zaken): 'We willen er vroeg bij zijn als mensen geldproblemen krijgen. Hulp bij schulden moet dus laagdrempelig zijn.'

Dynamo organiseert daarom de cursus 'Pak je Voordeel'. Hier krijgt u informatie over hoe u uw inkomen kunt aanvullen en extra's voor Amsterdammers met krappe beurs. Dus heeft u een laag inkomen? Dan zijn er misschien financiële regelingen waar u gebruik van kunt maken. Grijp deze kans om inzicht te krijgen in hoe u uw inkomen kunt aanvullen! U leert welke voorzieningen er zijn en of u hier recht op heeft. Indien u recht heeft op een voorziening dan gaat u deze ook aanvragen. Ook leert u om te gaan met onderwerpen die te maken hebben met financiële onzekerheid, zoals stress en piekeren. De cursus vindt dit jaar plaats op verschillende momenten op verschillende plaatsen in Oost. #

Voor meer informatie: www.dynamo-amsterdam.nl

Huurverhoging en huurtoeslag

Let op: geef uw nieuwe huurprijs zelf door aan de belastingdienst.nl/toeslagen!

Weet u of uw huisbaas de huurverhoging doorgeeft aan de belastingdienst? In de praktijk zien Dynamo en !Woon (= voorheen Wijksteunpunt Wonen) regelmatig personen waar de huurverhogingen soms vanaf 2012 niet door de verhuurder zijn doorgegeven

aan de belastingdienst. Deze personen zouden hierdoor honderden euro's zijn misgelopen.

Wilt u hulp bij het doorgeven van de huurverhoging of het controleren van uw toeslag beschikkingen? Dan kunt u terecht bij de themamiddag toeslagen van Dynamo. Iedere week op maandag 13.30 uur in dienstencentrum Oosterpark ('s-Gravesandplein 19).

Kom op tijd en neem de juiste papieren mee zoals inkomstgegevens, huurgegevens en uw DigiD. Heeft u nog geen DigiD? Kom dan naar de themamiddag DigiD op dinsdag 13.30 uur in dienstencentrum Oosterpark. Neem uw legitimatie mee.

Als u hulp nodig heeft voor het controleren van uw huur en huurverhoging dan kunt u

terecht bij !Woon (2e Boerhavestraat 46) op maandag 19.00-20.00 uur en woensdag 14.00-16.30 uur (e-mail oost@wooninfo.nl, tel. 020 52 30 130). Als bovengenoemde adressen te ver zijn voor u dan kunt u terecht bij buurtpunten in uw buurt.

Aan dit artikel kunt u géén rechten ontlenen, dat kunt u alleen aan de regeling zelf. #

Dwars door het recht met HJS

Het Juridisch Spreekuur (HJS) van de Hogeschool van Amsterdam (HvA) behandelt in deze rubriek actualiteiten die met het recht te maken hebben.

10 jaar HJS: terugblik jubileumcongres

Tekst: Menno Kluft en Lilian Stuger-Kembel

Op 6 april jl. heeft HJS stilgestaan bij het heuglijke feit dat deze organisatie 10 jaar geleden door de opleidingen HBO-Rechten en Sociaal Juridische Dienstverlening van de HvA werd opgericht. HvA-medewerkers, HvA-studenten, samenwerkingspartners, buurtbewoners en overige belangstellenden waren uitgenodigd.

Het centrale thema van het congres was: 'HJS en de samenwerking tussen het onderwijs en de rechtshulpverlening in de grootstedelijke context van Amsterdam.'

Het congres werd geopend door Jean Tillie, decaan van de HvA. Vol trots hebben daarna de coördinatoren van HJS, Menno Kluft en Lilian Stuger-Kembel, samen met de HJS-medewerkers laten zien wat HJS de afgelopen 10 jaar heeft bereikt en in de toekomst nog wil bereiken.

Wat de coördinatoren betreft blijft HJS doen wat ze al 10 jaar doet, gratis juridisch advies verstrekken, ook aan buurtbewoners van Amsterdam. In de toekomst zal er mogelijk ook de aandacht worden besteed aan nieuwe ontwikkelingen, zoals bijvoorbeeld mediation en dient er

Medewerkers van HJS en BOOT

een verdere bijdrage te worden geleverd aan de zelfredzaamheid van de HJS-cliënten. HJS ziet de toekomst dan ook met vertrouwen tegemoet!

Bushokje

Arre Zuurmond, Ombudsman Metropool Amsterdam (www.ombudsmanmetropool.nl/), wist als gastspreker de aanwezigen te boeien met zijn verhaal over de werkzaamheden die hij verricht. Duidelijk werd dat dit niet alleen nuttig, maar ook zeer noodzakelijk is. Dit geldt vooral voor burgers die helemaal klem zijn komen te zitten in de ambtelijke molen. Eén van de voorbeelden die

de ombudsman gaf was zeer treffend. Het ging over een persoon die was komen te overlijden bij een bushokje dat geen officieel adres had. De ombudsman schetste vervolgens de problematiek die daaruit voortkwam. Dat was niet zozeer problematiek voor de persoon in kwestie – die immers helaas was komen te overlijden – maar veel meer voor de nabestaanden. Door het ontbreken van een officieel adres, waar het bushokje stond, liepen de nabestaanden tegen allerlei ambtelijke muren aan. Denk bijvoorbeeld aan het aanvragen - en uiteindelijk verkrijgen van een officiële overlijdensakte. Daar is een adres van overlijden voor nodig. Dankzij de inspanningen en bemoeienis van de ombudsman met deze kwestie kon het probleem gelukkig opgelost worden. Dat ging echter niet zonder slag of stoot.

BOOT-Oost/HJS: Batjanstraat 1b, 1094 RC Amsterdam
inlooppreekuren: di. t/m do. van 13:00-17:00 uur
telefoon: 020 - 665 80 15
algemeen telefoonnummer HJS: 06 - 211 588 82
website HJS: www.hva.nl/hetjuridischspreekuur

Een burger had dit zelf niet voor elkaar kunnen krijgen. De gevolgen waren, als deze zaak niet was opgelost, niet te overzien!

Ook werd duidelijk dat de ombudsman de werkzaamheden die door HJS worden verricht zeer belangrijk vindt, hij gaf zelfs aan met HJS te willen samenwerken. Voor de cliënten van HJS kan dat alleen maar voordelen opleveren! Binnenkort zullen HJS en de ombudsman hier verder met elkaar over in gesprek gaan. Ook in de krant 'Metro' is aandacht aan het jubileumcongres besteed (zie www.metronieuws.nl/nieuws/amsterdam/2017/04/met-recht-een-feestje-waard-daar-op-de-hva).

Bakkie in de buurt

In uw wijk is 'Bakkie in de buurt' weer van start gegaan. Neem voor meer informatie contact op met HJS of BOOT (zie hieronder de contactgegevens). #

Huurverhoging 2017

Ook dit jaar maakt de regering inkomensafhankelijke huurverhogingen mogelijk voor sociale huurwoningen. In tegenstelling tot voorgaande jaren is er echter slechts sprake van twee categorieën (i.p.v. drie), namelijk: voor de huishoudinkomens tot € 40.349 maximaal 2,8%, voor de inkomens daarboven niet meer dan 4,3%.

Om deze laatste huurverhoging te kunnen vragen moet de verhuurder een verklaring meezenden van de Belastingdienst met daarop een indicatie van het huishoudinkomen. Daarbij wordt 2015 als peiljaar gehanteerd. Zowel corporaties als particuliere verhuurders kunnen deze gegevens opvragen.

Bezwaar

Er kunnen verschillende redenen zijn om bezwaar te maken tegen de huurverhoging, o.a.:

- De huurprijs wordt door de huurverhoging hoger dan wettelijk toegestaan op grond van de puntentelling van de woning. Dit kan ook het geval zijn doordat uw WOZ-waarde (veel) te hoog is ingeschat. Als de bezwaartermijn nog loopt kunt u bezwaar maken tegen de WOZ-waarde en daarnaast bezwaar maken tegen de huurverhoging.

- De woning is geliberaliseerd. Het huurcontract bepaalt dan de huurverhoging.

- De inkomensgegevens zoals verstrekt door de Belastingdienst kloppen niet met het feitelijke inkomen over 2015, 2016 of 2017 doordat het inkomen lager is of er minder mensen op het adres wonen dan aangegeven. (Onder voorbehoud is het in sommige van deze gevallen ook mogelijk huurverlaging aan te vragen).
- De huurverhoging is hoger dan 2,8 % terwijl u met vier of meer mensen op het adres woont.

- De huurverhoging is hoger dan 2,8 % terwijl iemand in het huishouden voor 1-1-2017 de AOW-leeftijd heeft bereikt.

- Het voorstel tot huurverhoging is minder dan 2 maanden voor de beoogde ingangsdatum verstuurd.

- Er ontbreekt een inkomensverklaring van de Belastingdienst in het voorstel (alleen

nodig voor inkomensafhankelijke huurverhogingen).

- De huurder heeft een CIZ-indicatie met tenminste 10 uur verpleging per week of er is sprake van een rolstoelwoning. In dit geval kan bezwaar worden gemaakt tegen het inkomensafhankelijke deel van de huurverhoging, dus niet tegen de 'standaard'-verhoging van 2,8 %.
- De woning vertoont onderhoudsgebreken en er loopt een procedure bij de huurcommissie (of deze wordt vóór 1 juli gestart).

Dit is slechts een greep uit de bezwaarmogelijkheden. Naast de wettelijke regeling zijn er in Amsterdam aanvullende regelingen bedacht, zowel door de gemeente als door de verschillende corporaties. Als u hier meer informatie over wilt of u wilt hulp bij het maken van bezwaar, kom dan vóór 1 juli met alle relevante

stukken naar ons spreekuur. Wij hebben tot 1 juli elke maandagavond inlooppreekuren van 18.30 tot 20 uur en elke woensdag van 9 tot 12 uur. Als u alleen kort advies of informatie wilt kan bellen en mailen ook, op 020-5230150 of met oost@wooninfo.nl.

Woningdelen

Sinds 1 januari 2017 gelden in Amsterdam nieuwe, eenvoudiger regels voor het delen van een woning met meerdere mensen. Voortaan is altijd een omzettingvergunning vereist als een woning door meerdere mensen wordt bewoond, behalve als deze mensen samen een huishouden vormen of er sprake is van inwoning.

Huishouden: een alleenstaande dan wel twee personen met of zonder kinderen, die een gemeenschappelijke huishouding voeren of wensen te voeren.

Inwoning: bij inwoning of hospitaerverhuur verhuurt een hoofdbewoner een deel van zijn woning aan een onderhuurder. Voor inwoning geldt een aantal regels, zo moet de hoofdhuurder zelf exclusief de beschikking hebben over minimaal 50% van de woning en bestond op voorhand niet

de wens om een woning gezamenlijk te bewonen. Tot voor kort werden ook woongroepen erkend als vergunningvrije vorm van woningdelen.

Deze regel is komen te vervallen. Alleen voor woongroepen die zich vóór 1 januari 2017 hebben gemeld bij de gemeente verandert er niets.

In alle andere gevallen is het de taak van de eigenaar of verhuurder om te zorgen dat de omzettingvergunning wordt aangevraagd. Aan de vergunning worden verschillende eisen gesteld zoals geluidseisen en eisen aan de oppervlakte van de gemeenschappelijke ruimte (tenminste 11 m² en tenminste 3 meter breed). Als het gaat om vijf of meer onzelfstandige woonruimtes gelden er nog meer aanvullende eisen.

Vraagt u zich af wat deze regels betekenen voor uw persoonlijke situatie? Kom dan naar ons spreekuur of neem contact met ons op via de telefoon of de mail. Wij helpen u graag. #

!WOON
Tweede Boerhaavestraat 46hs
telefoon: 020 - 523 01 30
info: www.wooninfo.nl

Muurschildering Cruyff

Tekst: Arie van Tol | Fotografie: Eddy Ellert

Burgemeester van der Laan en Danny Cruyff (de vrouw van) hebben op dinsdag 9 mei de officiële onthulling van de muurschildering van Johan Cruyff gedaan.

Op 25 april j.l., de dag waarop Johan Cruyff 70 zou zijn geworden, begon kunstschilder Paulo Consentino aan wat hij als zijn mooiste project tot nog toe ziet. Op een blinde muur op de hoek van Anfieldroad en de Wembleylaan is een enorm portret van Cruyff geschilderd. Veel mensen uit de buurt hebben hun steentje bijgedragen door ook een deel van het schilderwerk voor hun rekening te nemen.

Peter Heerschop loodste het ruim aanwezige publiek – deels uit Park de Meer, deels uit Betondorp, deels van verder – door een half uur lichte formaliteiten. Initiatiefnemers Cruyff Foundation en AkzoNobel mochten hun woordje doen. Studenten van de Cruyff University en gebruikers van het Cruyff Court van Betondorp betraden het podium. Wim Suurbier was dit keer de voetballer van het legendarische Ajax van toen die de loftrumpet stak over Johan als voetbalfenomeen en als vriend. En toen viel door een druk op de rode knop van burgemeester van der Laan, Danny Cruyff, Paulo Consentino, Wim Suurbier en Sjaak Swart het doek: een gigantische, prachtige schildering van nummer 14 is vanaf dit moment niet te negeren bij het binnenrijden of binnenlopen van Park de Meer. Peter Heerschop had een onderzoekje gehouden waaruit de conclusie kon worden getrokken dat 112 procent heel erg blij was met het nieuwe kunstwerk. #

Meer nieuws uit Oost vindt u op www.oost-online.nl

Jeugd sportfonds

'Alle kinderen moeten kunnen sporten' is het motto van het Jeugd-sportfonds! Sporten is leuk en goed voor de sociale, fysieke en mentale ontwikkeling van uw kind. Sporten versterkt het zelfvertrouwen en biedt kansen op een betere toekomst.

Wij van het Jeugd sportfonds Amsterdam bieden sportkansen aan kinderen cq. jongeren, woonachtig in Amsterdam, tussen de 4 en 18 jaar die graag lid willen worden van een sportclub, maar dat niet kunnen omdat er thuis te weinig geld is om (een deel van) de contributie te betalen. #

www.jeugd sportfonds.nl/amsterdam

Kickboksen

Elke donderdagochtend is er om 10 uur iets heel speciaals voor mantelzorgers. Zij kunnen onder leiding van Rijna Veerkamp komen kickboksen. Het is in de 2e Oosterparkstraat 227. Je kunt nadere informatie inwinnen en je aanmelden via het telefoonnummer 06-12590876. #

Roots Circus

Tekst: Redactioneel | Fotografie: Roots

Op pagina 4 heb je kunnen lezen over muziek en film die op het Roots Festival gebracht gaan worden. Het Jubileumjaar (35) brengt de organisatie iets extra's. Roots Open Air op 25 juni breidt uit met een circustent en een circuspodium. Om hedendaagse ontwikkelingen en originele Afrikaanse circustradities te vertonen aan het festivalpubliek.

Op het programma staan het Marokkaanse Colokolo met afwisselend slapstick, zelfbeheersing en halsbrekende toeren. De voorstelling Ephemera is een combinatie van adembenemende luchtacrobatiek en betoverende oriëntaalse muziek. BE-ON heet de voorstelling van FEKAT circus: traditionele Ethiopische dans, moderne acrobatiek en bezieling. Tenslotte sleept Vita de toeschouwers mee naar een wereld van pop-up decors, acrobatische trucs, illusie en dans. Circusgezelschap BOOST, uit ons eigen Amsterdam Oost, speelt de première op Roots Open Air.

Colokolo

In Marokko bestaat er de eeuwenoude traditie van acrobatie die van vader op zoon (en soms op dochter) wordt doorgegeven. Colokolo uit Casablanca is een jong circusgezelschap dat tradi-

Colokolo circus

tionele technieken verment met urban circus. De voorstelling Qahwa Noss Noss (koffie verkeerd) verbeeldt een mediterraan terrasje waar het leven van alledag zich op acrobatische wijze voltrekt. Een aanstekelijke mix van humor, slapstick, acrobatie, teaterboard (een soort wiplank) en jongleren.

TK Circus

Naadloos vloeien de adembenemende luchtacrobatiek van TK Circus en de betoverende oriëntaalse muziek van Lingua Franca samen. Samen creëren zij een gemeenschappelijke taal van geluid, ritme, melodie, beweging en dans. Zij laten zien hoe acrobatiek, dans en muziek die in oude tradities zijn geworteld samen kunnen gaan in een nieuwe maar tijdloze kunstvorm. Met de Nederlandse top-circusartiesten Tarek en Kami-Lynne (o.a. Cirque du Soleil en Ulrike Quade Company) en de musici Michalis Cholevas, Michalis Kouloumis, Ruven Ruppik en Giannis Koutis.

FEKAT Circus

Fekat Circus werd in 2004 opgericht in een buitenwijk van Addis Ababa door een groep jonge circusartiesten. Zij delen een droom: om te werken met jongeren uit de

Fekat circus

buitenwijken, hen weerbaar te maken en een kans te geven te schitteren op een podium. Met hun voorstellingen en workshops bereiken zij duizenden kinderen en stimuleren en begeleiden ze jong circustalent. Een kern van ambitieuze acrobaten reist met spectaculaire voorstellingen de wereld rond. Hun voorstelling BE-ON verbeeldt levenskracht en verwondering die – tegen verveling en tegenslagen in – de schoonheid laat zien van dans, beweging en circus. Het is een mix van traditionele Ethiopische dans en moderne acrobatiek.

BOOST

Vita is een surrealistische circusvoorstelling die zich afspeelt in een pop-up decor vol acrobatische trucs, illusie en dans. Het circusgezelschap BOOST experimenteert met de onuitputtelijke rijkdom die circus te bieden heeft en maakt verrassende en diepgaande voorstellingen voor alle leeftijden. De hoofdpersoon Vita neemt het publiek mee in haar wereld vol herinneringen op de avond voor haar verjaardag. Dankzij het ophalen van haar herinneringen blijkt ze toch niet zo alleen als ze dacht. #

#DWARNS

voor de jeugd

Coördinatie, teksten en Stinks Connie Dekker

De Tahiti Teahupoo

WOW! Surfen op de Tahiti Teahupoo

De Tahiti Teahupoo is geen naam voor een exotisch theepartijtje, het is de naam van de gevaarlijkste golf in de wereld.

Tahiti is een eiland in de Stille Zuidzee en Teahupoo betekent koppensneller. De gigantische golven die op dit eiland aanspoelen behoren tot de hoogste, de sterkste en de snelste van de wereld. Groter gevaar ligt onder water: dat is een messcherp rif. Bovendien zwemmen er haaien rond. De golf is favoriet bij surfers. Surfers die hun evenwicht verliezen en van hun surfplanken vallen, verliezen hun zwembroek en hun vel... Een aantal surfers is hier levensgevaarlijk gewond geraakt.

De golven van de Tahiti Teahupoo ontstaan duizenden kilometers ver in de zee. Hoe harder de wind waait hoe hoger ze worden.

De zee is daar heel erg diep dus al dat water kan onghin-

derd naar het eiland stromen. In de buurt van het rif is het ineens heel erg ondiep. Het water explodeert als het ware op het rif. Op een topdag zijn de golven 15 tot 20 meter hoog. Bij ons in de Noordzee bij een noordwesterstorm kunnen ook hele hoge golven ontstaan. Langs de waddenkust zijn golven van 12 meter hoog gemeten. Maar dat is maar heel af en toe en ook nog eens in de winter.

In het midden van de Noordzee, waar het water veel dieper is, heb je soms golven van 20 meter.

Hoe weten we dat eigenlijk? Op een aantal platforms in zee staat apparatuur die doorlopend de hoogte van het wateroppervlak registreert. Op sommige platforms op de oceaan worden golven gemeten met speciale satellieten. Deze satellieten maken gebruik van radar en meten dwars door de bewolking heen.

Surfen op de Noordzee in combinatie met de wind, Yeeeeeej!

Bronnen: o.a. Willem Wever, KNMI, talisai.com, sport&wetenschap.infonu.nl. De foto van de Noordzee surfer is gemaakt door Antoine Albeau tijdens de Windsurf Colgate Surfworldecup Syllt. De foto van de Tahiti Teahupoo surfer is gemaakt door Connie Dekker heeft in iets kalmer vaarwater, nl het Musée des Beaux Arts in Bordeaux, het schilderij gefotografeerd van Gudin.

Een beetje hele hoge golven

Theodore Gudin, 1829, De toewijding van Kapitein Desse op de Columbus, een Nederlands schip.

Er zijn veel verhalen over zeemonsters die schepen naar de bodem van de zee hebben geholpen. Ook golven zijn gevaarlijk.

De hoogste golf ooit gemeten was in 1958 in Alaska. Het was een vloedgolf, tsunami, van 524 meter hoog. Golven ontstaan niet alleen door de wind. Ook de zwaartekracht van de aarde heeft effect op het water. De aarde, zon en maan werken als magneten op elkaar. De aarde draait langzaam rond waardoor de maan steeds een ander stuk zee naar zich toetrekt. En zo wordt het vloed. Als de maan dat stuk zee weer 'loslaat' omdat de aarde net

teveel is gedraaid, wordt het eb. Hoe dieper het water is hoe meer ruimte er is voor het water om rond te stromen. Als dat bewegende water in de buurt van de kust komt, botst al dat water tegen een ondiep gedeelte. Het water stapelt zich op en zo ontstaat er een golf.

Golven zijn er in alle soorten en maten, er zijn brekende golven, rollende golven en monstergolven.

De meeste golven zijn windgolven. In de diepe zee kunnen golven hun vrije gang gaan en worden ze heel hoog. Toen er nog geen vliegtuigen waren, gingen mensen met boten

overal naar toe. De handel ging per boot. Grote zeilschepen voeren twee of drie keer per jaar naar Azië. De heenreis duurde acht maanden en het was echt heel gevaarlijk.

Het schip De Amsterdam ging tijdens de eerste reis in 1749 verloren door een storm.

Je kent het schip misschien wel. Ze hebben een kopie gemaakt dat sinds 1999 ligt afgemeerd bij het Scheepvaartmuseum. Storm op zee was een geliefd onderwerp voor schilders. Het Rijksmuseum bezit een grote collectie aan zeeschilderijen. Het duizelingwekkende schilderij hierboven hangt in Bordeaux. Je zou er zeeziek van worden.

Stinks surft mee op de grote golf van Kanagawa (een houtsnede uit 1832 van de Japanse kunstenaar Hokusai)

Je suis une vague au mille couleurs!

Ik ben een duizendkleurige golf!